

ገጽ 2

ጤና

ገጽ 3

ዐደት ጥገና ለማድረግ ለሚያስፈልጉት ሰው ለሚገኝ ጥቅም

ገጽ 6

የልማት

ገጽ 9

ፍቅር ያግባል ከደወደለህ ገዢውን ለማድረግ

ገጽ 11

ግብርና ለማድረግ ለሚያስፈልጉት ሰው ለሚገኝ ጥቅም

ዓዲቆይሕ - ብምክንያት 20 ሰኔ ማእቶታዊ ንጥፈታት ተካሄዱ

አብ ንኡስ ዞን ዓዲቆይሕ ብምክንያት 20 ሰኔ መዓልቲ ሰማይታት ስራሕተኛታት ዝተሰተፍዎ ማእቶታዊ ንጥፈታት አብ መቓብር ሓርቢኛታት ተካሄዱ።

እዚ ክብ ስብል ስራሕተኛታት ፖሊስ ኢሚግሬሽን ውሽጣዊ ጸጥታ ቤት-ፍርድ ሃገራዊ ማህበራት ህግደፍ ተሃድሶን ማእረጃት ክምኡውን ትኣላት መግባቢያን መራኸቢታትን - ብጠቕላላ ልዕሊ 300 ጉልበት ዝተሰተፍዎ ማእቶታዊ ዕድፈት ብዩኖዎ አብ ምክንያት አግራብ ዘተኩረዩ።

ብኻልጻ ወገኑ አብ ከተማ ዓዲቆይሕ ንትኣላት ወሃብቲ አገልግሎት ማለት ሆኑላት። ባራትን መዕረፊ ኢጋደሽን ኣፍልጦኦም አብ እሩም ስነ-ምግባርን ምክልኻል ገበንን ንምግባይ ዝገለጹ አሰተምህሮ ብ10 ሰኔ ተሞሂቡ።

እዚ ፖሊስ ንኡስ ዞን ዓዲቆይሕ ክፍትን ኪታን ፍትዊ ወሃብቲ አገልግሎት ትኣላት ምስ ፖሊስ ጥበቃ ዝምድና ብምፍጣር ዘይሕጋዊ ተግባራት ምክልኻል፣ እንተተፈጸሙ ደማ ምቅልፀን ገበኛ ምሓዘን ግዴታዊ ተላፍትን ክምዘኹን አብሪሁ።

ጸርና - ሓረስቶት ርቡሕ ምህርቲ ዝህብ ማላታት ክጥቀሙ መዘኻኸሪ ቀሪቡ

ሓረስቶት ንኡስ ዞን ጸርና ርቡሕ ምህርቲ ዝህብ ማላታት ሕርሻ ተጠቒሞ እቶታውኻም ንምግባይ ክጸውዱ ጸውዒት ቀሪቡ።

ሞያውያን ሕርሻ ብፀ ስኔ ምስ ሓረስቶት አብ ዘዩደዎ ርቡሕ ይታዩ

አገጥኡ ማሕረስ ከምቲ ዝድለ ወጽኢት ስብሊይነቲ ሓረስቶት ምስ ተመካርኦም ብምዘገድ ብኩፍልጠት ዝተደገፈ አገጥኡ ተኸተሎም እቶታው ክዘይዱ ኣዘኻኸሪም።

ተላፊ ቤት-ጽሕፈት ሕርሻ እቶ ሃብኹ

ተኸተሎምን አብ ዘሎም ቃል መሬት ሕርሻ ብጠየቁ ምድላው ብመሰረር ምዘረጁ ምድሩ ኣዘርጎቲ ምዃቃማን ዐደት ኣዘርጎቲ ምዘውጋርን ርቡሕ እቶት ዝህብ ፍቲን ማላታት ክምዘኹን ብምዃቲ ሓረስቶት ንግብራውኹ ክጸውዱ ኣተኣሳሰቡ።

ክኣል ልምት ብዩሉን ዘረጎንን አብ ንኡስ ዞን ጸርና እቶ ባራ ብፀ ብፀኩ ጎራጎራት እቶታውኻት ሕርሻ ንምድግዕ ዝዩደ ጸውዒት ሓረስቶት ንመሃራይ እቶትን ምክልኻል ባልጎንን ዝጥቀሙሉ ብህርያዊ አገጥኡ ዝተጻወ ክኸውን መኸሩ።

ብዩሳይ፣ ሓረስቶት አብ ልምት መሰረት ምርኩስ እንሰላትን ዘዩደዎ ንጥፈታት ብዘተወገደ መገዳ ከሰላላ ዝተሰላ እቶ ባራ፣ ወጽኢት ክምዘዩ ጸራጸልን ደኻኻን ክብ ጥቕሙ ጉድኣቲ ስለዘበሉ ከመይደዎ ተላቡ።

ዓለምለኻዊ መዓልቲ ድሕነት መግቢ ተዘኪራ

7 ስኔ ዓለምለኻዊ መዓልቲ ድሕነት መግቢ፣ “ክብ ብደህታት ናብ ፍታሕ ውሕሰ መግቢ አብ ከሱ!” ብዘበልጸ ተሜ ብፀ ስኔ አብ አሰራር ተዘኪራ።

ሞያ ዳይሬክተር ክፍለ አገልግሎት ሕጋዊነት ቁጽጽርን ማህበራት ሕርሻ እቶ ተኸተሎ ምዃቡ፣ አብቲ ኢጋጣሚ አብ ዘሎም ቃል ደቆቲ ታህዋሲያን ብሉ ክምዘዩን ዝጠቓም መግቢ ወላድ ሕምምት አብ ሃገርናውን ከም ዝርገዩ ጠቐሱ። ብሰነዱ ዘይጠቓኡ አጠቓቕማ መድሃኒታት ብዩሉ አብ ኢሕምልትን ፍራታትን ዝህብ ብሉ መግቢ ቆላኒታ ክወግ ከም ዝዩኦሉ ብምስብር መግቢ ወላድ ሕምምት፣ ስራሕ ማሕበራውን ቁጠውን ሳብናት ስለዘህቡ ንምውጋዶም ብኩብ ደሰራሕ ምህላው አብሪሁ።

ከሉም ብሰሙጽም እጅግም ክርክቱ- ዝዩቁ ዓውዲ ምዃኑ፣ ቀጽጽር ድሕነት መግቢ ንምዃቡ ደማ ሓይል ወላድን ዝምዘኹን እቶት ከም ዘድሊ ኣዘኻኸሪ።

ኣርትራ ድሕነት መግቢ ንምርጋጽ አብ እቶታዊ ንጥፈታት፣ ደገፍ ወድብ ጥህና ዓለም ከምዘይፍለዩ ዘረጋገጹ፣ ንኤት-ጽሕፈት ወድብ ጥህና ዓለም አብ ኣርትራ ወከለ ቃል ዘምዑት ደኻኻቲ ኣሰብኻ ፍቲን፣ አብ ዓለምና 866 ሚልዮን ሰባት ብሰነዱ ብሉ መግቢ ከም ዝተመ፣ 1.5 ሚልዮን ደማ ሞታዊ ከም ዝሞቲ ብምዃቡ፣ ድሕነት መግቢ ዓቢ ቆላኒታ ዘድልዩ ጉዳይ ምዃኑ ኣሰሚራትሉ።

አብቲ ኢጋጣሚ ብዘብ ድሕነት ተመካሮን ስትራቴጂያዊ መፍትሔታትን

ኢጋዝ - አብ ምሕያል ባህላዊ ውርሻን ኣፋዊ ያታን ዘተኩራ ዓውደ-መጽናዕቲ ተካሄዱ

አብ ኢጋዝ ባህላን ክበርታትን ሕብረተሰብ ብጠየቁ ናብ ወላድታት ንምዃቢር ዝለሙ አብ ምሕያል ረቂቅ ባህላዊ ውርሻን ኣፋዊ ያታትን ዘተኩራ ዓውደ-መጽናዕቲ ብፀን 10ን ስኔ ተካሄዱ።

እቲ ብኤት-ጽሕፈት ባህላን ስፕርትን ንኡስ ዞን ኢጋዝ ዝተወደበ ዓውደ- መጽናዕቲ አብቲ ንኡስ ዞን ብዘበ ዝርከበ ታሪኻዊ ጸጋታትን ባህላዊ ውርሻታትን ደቂቅ መጽናዕቲ ብምክህድ አብ ርቡሕ ሕብረተሰብ ዝውህሉ መዳያት

ንምፍጣር ዝለሙ ኩይኑ ብሕራሕ ተዘኻቡ።

ተላፊ ባህላን ስፕርትን እቶ ዐሰሞን መሓመድ-ሰይድ ሃርቲ ኣአብ ክበኦም ዝርከብ ባህርያዊ ጸጋታትን ስድራባታት ዝጥቀሙሉ ታሪኻዊ ትሕዘቶታትን ብምቃብ ጸላት ተሪገሞ ከምዕቡ፣ ከምኡውን ኣፋዊ ያታትን ዝጽገሉ ባይታ ተፈጠሩ ወላድታት ዝጥቀሙሉ ታሪኻዊ መጽናዕቲ ክዩድ ተላቡ።

ኣመሓዳሪ ከተማ ኢጋዝ እቶ ሕረሕብ ቢርኽኦብን ተላፊ ባህላ እቶ ዘርኡ

ድራርን ብመገም ባህላን ክበርታትን መላረት ታሪኽን መገምን ዘረጋታት ከምዘኸኸ ብምዃቡ ንኡስ ዞን ኢጋዝ ብተሪገሞ ጸጋታት ብተራሻ ብተሕትት ሕብረተሰባዊ ብተሕትት ደማ ብፍላይ ሃብታም ብምዃኑ፣ ንምዃቡ አብ ዝዩድ ጸውዒ ዓድታትን ምምሕዳራትን ብተዘኻቡ ክሰርሱ ጸደም።

አብቲ ኢጋጣሚ ተላፍቲ ትኣላት መገም፣ ንምዃቡ ረቂቅ ባህላዊ ውርሻን ኣፋዊ ያታትን ዘይገፍዑ መብርሂታት ድሕሪ ምሃቡ እዚ ዝከታተሉ ከምዃቡ ቁይመንን ኣገደሰቲ ሰጠታት ተላፍኑ።

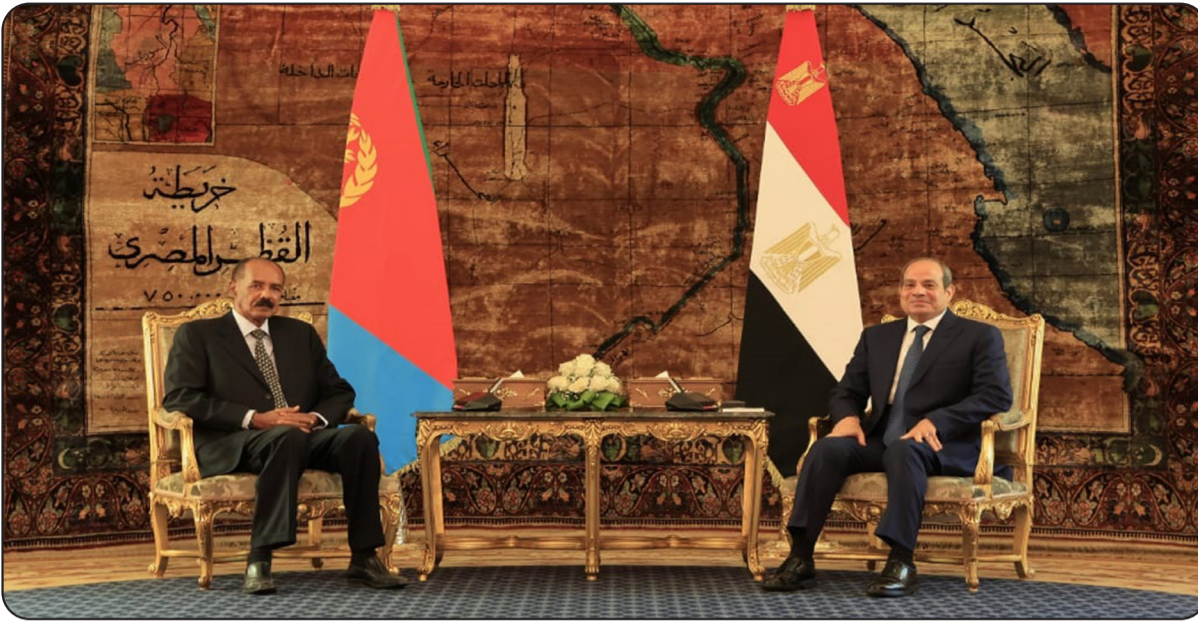
ዑደት ፕረዚደንት ኢሳይያስ አፈወርቂ ኣብ ግብጺ

ሪፖርታጅ

ጳውሎስ ነታባይ

ፕረዚደንት ሪፖብሊክ ግዜ ዓብይልፊታክ ኣልሰሲ፡ ብ8 ሰኔ ኣብ ቤተ-መግባቲ፡ ኣልኣኩላድያ ፕረዚደንት ኢሳይያስ አፈወርቂ ዝበር፡ ብፍይ ክበሪ ሰምታ፡ ሰፊርን ሃሪዊ መሓመር ኣርቲራን ግዜን ዝተሃዘ ምዃርን ወግዖይ ናይ ምቕባል ስሕርት፡ መሓመር ናይቲ እናሰፍሐን እዓመቲን ክመጽእ ዝገኘሐ ታሪኻውን ሕውነታውን ዝምድናታት ኣርቲራን ግዜን፡ ክልተኛም መሪሕቲ ዘደድም ኣብ ክልተኛዎ ጎደላዊ ዞውን ኣህጉራውን ጉዳይት ዘተኩረን ሰፊር ስፊር ማእከት ዘና ዝረገገን ምዃር ዘተ ደማ ንመጽኢ ዝኣመተ፡

ኣብዚ ናይ ሕጅ ዑደት፡ ፕረዚደንት ኢሳይያስን ፕረዚደንት ኣልሰሲን ኣብ ዘደድም ሓረፊውን ስፊርውን ኣገሱታት፡ ክሓመዱዎ ዝምድና ኣርቲራን ግዜን ናብ ዝበረኸ ናይ ምትሕብር መድረኽ ክበ ምዃር ኣብ መዳይት ቁጠታ ፖለቲካን ዲፕሎማሲን ጭብጥ ሰጎምታት ክውሰድ ብመሰረት ዝተበገሐ ስምምነት ኣብ ሃብቲ ግዜ ትሕተ-ቅርጺ ወደብን መግባይን

ሓረፊዎ ኣገጸኡት ኣብ ዘለዎ ቁጠባዊ ፖለቲካዊ ዲፕሎማሲውን ጸዖታውን ጉዳይን ምግባራትን ብምቅባት ዘዩቀም፡

በዚ መሰረት፡ ማህለር ዑሳማን ሳልኸን ማህለር በደር ዓብይልዳጠን ንኣላት ኣብ ዝበርዎ ርክብ ኣብ ዝርዘርን መሰረት ትግባሪን ናይቲ ፕረዚደንት ኢሳይያስን ፕረዚደንት ኣልሰሲን ዝተዘረቡሉን

ብመሪት፡ ባሕርን መሰራርባ ገበር ምድሪን ንምትእየር ኣብ ስምምነት ኮሚሽን ኣላት ገለጸዎ፡ ማህለር በደር ዓብይልዳጠ. ወሲኹ ምሉእ ደገፍ ግዜ ንኣላውነት፡ ሰምን ርገባትን ኣርቲራ ኣረጋገጸ፡

ኣብ ጸዖታ ቀይሕ ባሕርን ዘዩ ጉዳይን፡ ክልተኛም ማህለር፡ ልኡላውነትን ግዜታዊ ተደናገን ሃሪት ዘኸበር መትእት ኣህጉራዊ ሕቢ ብጥባቤ ክኸበር ኮሚሽን ስምምነት ግዜ ሃሪውያን ትሓት ንምሕዳላ ክህሩክ ኣገዳሲ ምዃር ኣገዝዘዎም፡ ኣብ መገን ሰብሰባዮን ኣርቲራን ግዜን ኣብ ኣሰራርን ካይርን ዝበር ርክብ ኮሚሽን ኣብ ዞውን ኣህጉራውን መድረኽን ዝህሉ ምውህድ ደማ ብዘዳለ ኮሚሽን ኣረጋገጸዎ፡

ምትእየርን ምምልእን ግቢ ኣገጸኡት ዘለዎ ዞላይ፡ እዚ ኣሰታት 200 ሚልዮን ትርብዒት ማኅር ዝኸፍን ኮሚሽን ኮሚሽን ስድሻት ወደብ - 3 ኣብ ቀይሕ ባሕርን 3 ኣብ ማእለይ ባሕርን ዘመሓደር ቁጠባዊ ዞላይ ግምገማ ወፍሪ ብምህተብ ኣብ ውሽጡ ኣብ መፍሪ ኣልባብ፡ ምህራክ ጸሓት ጸሓዊ ጸገት፡ ናውቲ ገጸህ፡ ገህገጸን ክልእ መላን ዘበልግል ተጻኒ ቸመንቶን ስፊርን መፍሪ ኮሚሽን ደኸግ፡ ምሕደራ ወደብን ምውዳድ ትሕተ-ቅርጺ ወደብን ኮሚሽን ኣብ ኣገልግሎት ሎጅስቲክ ዝገባ ልዕሊ 500 ትሓት ደክቶባን ኣለዎ፡ ብፍላይ ኣብዚ ግመትዚ ስርሑ ዝጀመረን 116 ሚልዮን ዶላር ወፍሪ ዝተከረለን ብክፍሎታዊ ርክብ ዝተደገፈ ትሓል መፍሪ ጸሓት ጸሓዊ ጸገት፡ ኣብ ኣፍሪቃን ዞላይ ማእለይ ምህራቕን ብጭካን ዕብዮትን ናይ ልሎግዮ፡ ኣብ ምድገታ ተጠቃምት ጸሓዊ ጸገትን ምውሳኽ ኣሚራታት ምጥቃታት ጸገትን ደማ ግቢ ኣበርክቶ ክኸበር ትጽቢት ይግበረል፡

ናይ ኮንትራት ወደብ፡ ስምቅት ማያታ 18 ማኅር ክኸውን ከሎ፡ ግብይቲ መሪኽብ ክተጸገድ ጀምራሎ፡ ደሮውን መሰረት ሰደድን ኣታውን ብምህላዥ ኣብ ዞላይ ቁጠባዊ ምትእየር ኣበርክቶ ክትከበር ጀምራ ኮሚሽን ይግበረዎ፡

ብ10 ሰኔውን ፕረዚደንት ኢሳይያስ ኣብ መሰረት ህጸት ንኣትርብሎ ሓዳስ ርክብቲ ግዜ ጸሓት ክኸውን ካይር ንኸፍን ምህራቕ 45 ከሎ ማኅር ርክብቲ ንኣትርብ ሓዳስ ዘመዳይት ከተማ ኣብ 700 ትርብዒት ከሎ ማኅር ስፍራት ኮፍ ዝህሉ ግብይ ከተማዎ፡ እዚ ኣሰታት 80 ሚልዮን ካብ ቀዳማይ ገጽ መሰረት ህጸታ ሞሪይ ተዘገመ ዘሎ ዘመዳይት ከተማ ንምህራቕታትን ካልኣት ኣላት መግባይን ዘበልግል ህጸታት፡ ባህራውን ስምምነትን ግምገማታት ዝደድሉ ዘመዳይ ኣይራቕቲ፡ ትሓት ማኅለይ ኣገልግሎት፡ ቦታታት እምነት፡ ሆካትን መሰሪ ኣላይትን ምጥባይ ትሕተ-ቅርጺ ተጠቃልል፡

ኣብቲ ዑደት ዝረገገ ሰብ-መዛዚ መግባይን ኣደድቲ ስራሕ ናይተን ትሓትን ብዘበላ ስምምነትን ርክብቲ ቁጠባዊ ኣገጸኡትን ግመገማ ዘለዎ ትክፍሎታዊ ግድባትን መጠንን ምርብገን ዝምልከት ብምልእን ተንቀሳቓሲ ስፊርን ዝተሃዘ ሰፊር መሰሪ ደክቶ ምህር ምስ ኣርቲራ ንምትሕብርን ብርክቲን ንምህራቕን ኮሚሽን ኣብ ምምገማ ማኅራቕ ምጥባይ ክኸበር ዘለዎም ትሕተ-ቅርጺ ወደብን ክገለጸዎ፡

ፕረዚደንት ኢሳይያስ ብወገኑ ብዘላቲ ዝተሰርከን ኣብ መሰረት ዝርከብን ትሓትን መሰሪ ኣላይትን ኮሚሽን ብዘበላ ዝኸል ምትሕብርን ምትሕብርን ሓላቲ ኣይራሎ፡

በዚ ደማ ፕረዚደንት ኢሳይያስ ኣፈወርቂን ምህራ ገዜግዘ ማህለር ጉዳይት ወጽኢ ኣቶ ዑሳማን ሳልኸ ዝርብ ልኡኸን ካብ 7 ሰኔ ኣብ ግዜ ኮሚሽን ዝደድም ምህራቕ ዘዘመ፡ ብ11 ሰኔ ኣብ ስታት ቅድሚታታት ተመላሲ፡

ዕቲብ ገዖታት ክደድ መምርሒ ስራሕ ሂሃም፡

ብወገን ኣርቲራ ማህለር ጉዳይት ወጽኢ ኣቶ ዑሳማን ሳልኸን ልጽሚ ጉዳይት ኣምሳሊ ኣርቲራ ኣብ ግዜ ኣቶ ኣምን ዓብይልዳጠን ብወገን ግዜ ደማ ማህለር ጉዳይት ወጽኢ ዶር በደር ዓብይልዳጠ፡ ኮሚሽን ማህለር መግባይ ለተናል ጀኔራ ኮምል ኣልወዘርን ኣምሳሊ ኣብ ኣርቲራ ተሳም ኣልዳጠብን ኣብ ዝተሃዘዎ ርክብ ክልተኛም መሪሕቲ ኣብ ዞላይ ቀይሕ ባሕር ማእለይ ምህራቕ ቁርጺ ኣፍሪቃን ግደማ

ዝተሰምዑሉን ዘላታት ደክራ ምህራቕ ሓረፊዎ ጋዜጣዊ መሓመር ሂሃም፡ ንታሪኻውን ሕውነታውን ዝምድናታት ኣርቲራን ግዜን ኮሚሽን ፕረዚደንት ኢሳይያስ ኣፈወርቂን ፕረዚደንት ዓብይልፊታክ ኣልሰሲን ዝደድም ሰፊር ዘተ ብምጥቃት ኣብ ጸሓት ስድና ትሕተ-ቅርጺ፡ መግባይ ባሕርን ምትእየር ወደብን ምምገማ ወደብ ኣርቲራ ብፍላይ ከኣ ግብይ ባሕርን ግርጎ ፍጥማን መፍሪ መዳይት፡ ህጸት መሰሪ ኣላይቲ ኮሚሽን ንኣላትን ሃሪት

ማህለር ጉዳይት ወጽኢ ግዜ በደር ዓብይልዳጠ ብዘላቲ ምገጸኸት ዘና ኣርቲራ ኣብ ዝላ መግባይ፡ ዝምድናታት ኣርቲራን ግዜን ናብ ተደናገ ናይ ምትሕብርን ስርክቲን መድረኽ ምታው፡ ኣብ ዞውን ጎደላውን ጸዖታን ርገባትን ዝህልዎ እጅግ ብፍላል ኮሚሽን ኣረጋገጸ፡

ኣብዚ ዑደት ፕረዚደንት ኢሳይያስን ምህራ ገዜግዘ ልኡኸን ኣፍሪቃን ወጽኢ ሎጅስቲካዊ ኣገልግሎትን ትሓት ብጸሓቡ፡

ብ9 ሰኔ ካብ ከተማ ካይር ኣብ ዘርዖ 150 ከሎ ማኅር ናብ ዝርብ ትሓት ዝተኸፈደ ዑደት፡ ትሓል መፍሪ መዳይት ጃኖቶ ፋርማ፡ ቁጠባዊ ዞላይ መትረብ ሰጭጽ፡ ፋብሪታት ተጻኒ ቸመንቶን ስፊርን ኮርፖሬትን መሰሪታዊ ኣገጸኡት ግዜ፡ ኮሚሽን ሰብሰባ ኣብ ግዜ ግድባት ስምምነት ይግበረዎ፡

ኣብ 2021 ዝተመረቐትን ብመግባይት እትውሃንን ትሓል መፍሪ መዳይት ጃኖቶ ፋርማ፡ ኣብ 180 ስፊር ትርብዒት ማኅር ዝተደከሙትን ካብ 5 ስፊር ናይ ስራሕ ስድል ዝፈጠረትን ኮሚሽን ኣብ ዞላይ ማኅራቕን ኣፍሪቃን ካብ ዝርብ ዝገለዩ ፋብሪታት መዳይት ሓገዲዮ፡ ስምምነት ደማ ወጽኢ ጠላብ ብመልክዕ ከፍን ልሳኽ ዝሓሉ መዳይት ብምህላይ ናብ ሰደድ ዝደድም ምርብገን ግድባትን ክበ ምገልግል፡

ቁጠባዊ ዞላይ መትረብ ሰጭጽ፡ እቲ ክልእ ፕረዚደንት ኢሳይያስ ኣፈወርቂ ዝደድም ዝደድም

ፍ ረ ጸ ሰ ረ

ሚኒስትሪ ሕርሻ

ሚኒስትሪ ሕርሻ፡ አብ ትሕቲ “ውሑሰን መኣዛውን መግቢ ንኹሉ፣ ኣብ ኩሉ!” ዝብል መርኣ ጉዳይ፡ ኣብ 2024 ክሳብ 2028 ዝዘርጋሕ ስትራቴጂያዊ ውግን ኣዳልዩ ኣብ ምትግባሩ ይርከብ።

ውሑሰ፡ ድሕነት ሰብን ኣክባብን ኣብ ግምት ኣእትዮ፡ ብባህርያዊ ኣገባብ ዝፈረዩ (ክብ ተጠቃምነት ቀመማዊ ድኻምን ጸረ-ባልዕን ሓራ ዝኹን)፡ ኣብ ሕመማትን ባልዓትን ናጻ ዝኹን መግቢ፡ ከምኡ ውን ውሕሰቱ ዝተሓለወ ኣገባብ ምዕቃብ፡ ምግባዓን ምህላኽን ሕርሻዊ ፍርያት

መኣዛዊ መግቢ፡ ብብዘሕን ዓይነትን እኹልን ብቑዕን መኣዛዊ ትሕዝቶ (ፕሮቴን፡ ካርቦሃይድሬት፡ ቪታሚናት፡ ማዕድናት ወዘተ.) ኣብ ግምት ዘእተወ ኣገባብ ልምዓትን ተጠቃምነት ኣብ ዕለታዊ መግብን

ንኹሉ፡ ኣብ ኩሉ ክሊ ዕድመ ንዘርከብ ኤርትራዊ ዜጋ

ኣብ ኩሉ፡ ኣብ መላእ ክፋል ኤርትራ ማለት ንኹሉ ኣግሮ-ኢኮኖሚያዊ ክባቢታት ሃገርና ይውክል

መትከል፡ “ውሑሰን መኣዛውን መግቢ ንኹሉ፣ ኣብ ኩሉ!” ብእተፈላለዩ ተጠቃምነት ማለት ብመገዲ ኣብታውያን ሓረጎቶቲ፡ ብደረጃ ዓዲ ብጠጡም ልምዓት ብቑሊ፣ ብመገዲ ንኡሴ ውሑድ ስድራቤታዊ መደብ ሕርሻ፡ ብንኡሰን ማእከላይን ንግዳዊ ሕርሻታት ከምኡ ውን ብስትራቴጂ ‘ንኡሰን ርቡሕን ቃጽጾ ሕርሻ’ ብምልኣት ንክትግበር እዩ ተሓንጺዶ ዘሎ።

ዕላማ ስትራቴጂ ‘ንኡሰን ርቡሕን ቃጽጾ ሕርሻ’ ብምልኣት

ቀንዲ ዕላማ ናይዚ ስትራቴጂ፡ ኣብ መላእ ሃገር ብኣፈራ፡ ኣብ ኣጸምእን ሓውሲ ኣጸምእን ብዘኖሩ ዘልምዓን ብዕንጋሎኣዊ ኣገባብ ሕርሻ ዝኖሩን ስድራቤታት፡ ኣብ ንእሽቶ ቃጽጾ ውሑሰን መኣዛውን መግቢ ንክረኽቡ፡ ተረፍ እንተረኺቡን ድማ ንመሸጣ ክቕርባ እዩ።

ትሕዝቶ ንኡሰን ርቡሕን ቃጽጾ ሕርሻ ብምልኣት

ኣብ መላእ እቲ ብዘኖሩ ዘለምዕ ክፋል ሃገርና ብኣፈራ፡ ኣብ ሓውሲ ኣጸምእን ቦታታት ዝርከባ ብዕንጋሎኣዊ ሕርሻ ዝኖሩ ስድራቤታት ድማ ብፍላይ፡ ኣብ ዘሎዎን መሬት ሕርሻ፡ ብማእከላይ ገምጋም ነናይ ሓደ ሸሕ (1000) ትርብዲት ሜትሮ ቃጽጾ ብምፍላይ፡ ርቡሕ ዝኹን ምህርቲ ዘራእትን ኣሕምልትን ንክፍርዮ ዓሊሙ ይሰርሕ። ኣብ ሓደ ውሑን ቦታ ማለት ሓደ ሸሕ (1000) ትርብዲት ሜትሮ ዝእክል ሰፍሓት መሬት ሕርሻ ዘይብሎም ሓረጎቶቲ ድማ ፍርቂ ንርቃሕ ማለት

ንኡስ ርቡሕን ቃጽጾ ሕርሻ (ንርቃሕ) ብምልኣት

ሓሙሽተ ሚእቲ (500) ትርብዲት ሜትሮ ወይ ድማ ርብዒ ንርቃሕ ማለት ክልተ ሚእትን ኣምሳን (250) ትርብዲት ሜትሮ ቃጽጾ ብምፍላው፡ ተመሳሳሊ ርቡሕ ዝኹን ምህርቲ ዘራእትን ኣሕምልትን ክፍርዩ ይኽእሉ። ኣብ ሓደ ውሑን ቦታ ይኹን ኣብ በቤት ቦታታት፡ እቶም ልዕሊ ሓደ ሸሕ (1000) ትርብዲት ሜትሮ ቃጽጾን ናይ ምትግባር ዓቕምን ዘሎም ሓረጎቶቲ ድማ ክልተ ንርቃሕ፡ ሰለስተ ንርቃሕ እናበሉ ክልምዑ ይኽእሉ። ኩሎም ኣብ መደብ ንርቃሕ ዝላተፉ ሓረጎቶቲ፡ ኣብ ርእሲቲ ኣብ ቃጽጾ ዝኮዩሉ ሕርሻዊ ልምዓት፡ ኣብ ምርባሕን ምምዕባልን ደርሁ ገደና፡ መፍረ መዓር ብመገዲ ጋብላዊ ወይ ዘመናዊ ቁፎ ከምኡ ውን ኣብ ቃጽጾታት ንርቃሕ ዝርከብ ተረፍ-ምህርቲ እትምገብ ንጸባ እትኸውን ሓንቲ ላም ወይ ብማእከላይ ገምጋም ክሳብ ሸዱሽተ ኣጣል ብምሓዘ መኣዛዊ መግቢ ኣብ ምውሓስ እጃም ክበርክቱ ልዑል ትጽቢት ይግበር።

‘ስትራቴጂ ንርቃሕ ብምልኣት’፡ ንግግራት ቃጽጾ (ግቡእ ምሕደራ ዘማልኡ)፡ ብውሑዱ ሓደ ጋብላዊ ወይ ዘመናዊ ቁፎ (ዕለል ንህቢ ዝእተዎ)፡ ደርሁ ገደና (ብዝሒ ኣብ ሓሙሽተ ክሳብ ዕለራን ሓሙሽተን) ከምኡ ውን ሓንቲ ናይ ጸባ ላም ወይ ክሳብ ሸዱሽተ ናይ ጸባ ኣጣል የጠቓልል። ኣብዚ ስትራቴጂ ዝሕቁፉ ሓረጎቶቲ፡ ዝዚ ኣብ ላዕሊ ተጠቒሱ ዘሎ ትሕዝቶ፡ ብምልኣት ምስ ዝትግብሩዎ ጥራይ እዩም ኣተግበርቲ ‘ንርቃሕ ብምልኣት’ ዝብሃሉ።

ትግባሪ ግዜ

እዚ ስትራቴጂ፡ ኣብ ውሽጢ ሓሙሽተ ዓመታት (2024-2028) ዝትግበር’ኳ እንተኹን፡ ንዝያዳ ውጽኢታውነቱ ድማ በዚ ዝሰብሰ ናይ ግዜ ሰሌዳ

ኣልዩ ምስ ዝትግበር ተወጢኑ ዘሎ ሸቶ ብኣጋ ክህረም ይከኣል። እዚ መደብ ብውሑዱ ሓንቲ ‘ንርቃሕ ብምልኣት’ እትትግበር ስድራቤት ኣብ ነፍሲ ወከፍ ዓዲ ክሳብ መፍርቕ 2026 ብምሰራት ይፍልም። ንግግራት ናይዚ ስድራ ድማ ከም መደረኽ ቤት ትምህርቲ ሓረጎቶቲ ኩይኑ የገልግል። ኣብ ዝቐጽል ዓመተ 2027፡ ንርቃሕ ብምልኣት ኣብ ነፍሲ-ወከፍ ኣብ ኣጸምእን ሓውሲ ኣጸምእ ዝርከባ ብዕንጋሎኣዊ ኣገባብ ሕርሻ ዝኖሩ ስድራቤታት ክዘርጋሕ፡ ኣብ ዓመተ 2028 ድማ ምጽፋዮ ትግባሪ ንርቃሕ ብምልኣትን ምጽብጻብን ይካየድ። እዚ መደብ ኣብ እዞን ዕድሜ ኩይኑ ንክወጽእ፡ ክኣላታትን ሓለፍትን ሕርሻ፡ ኣብ በቤት ደረጃታት (ኣብ ላዕሊዎት ኣብያተ ጽሕፈት ክሳብ ደረጃ ዓዲ) ምስ ዝርከቡ ትካላት መንግስትን መሻርኽቲ ልምዓትን ብሰጥመት ክሰርሑ ይግባእ።

ኣገባብ ትግባሪ

እታ ቃጽጾ መሬት፡ ብገምጋም ናይ ሓደ ሸሕ ትርብዲት ሜትሮ እዩ። ትሕቲኡ ወይ ልዕሊኡ ምስ ዝኸውን ድማ ብእኡ መንጽር ተቐማሚሩ (proportionally) ይትግበር።

ሀ. ኣብ ክባታት

እዚ ክፋል ሃገርና፡ ንዘባ ማእከል፡ ዞባ ደቡብ፡ ዝበዘሕ ክፋል ዞባ ዓንሰባን ገለ ክፋል ዞባ ሰሜናዊ ቀይሕ ባሕሪ ከምኡ ውን ንኡሰ ዞባ ሎን ዓንሰባ ናይ ዞባ ጋሽ-ባርካ የጠቓልል።

ልምዓት ቀዳማይ እብራ፡ ኣብ ክባታት፡ ኣብ መጀመርታ ወርሒ ሓምሌ ክሳብ መዓዳሕ ወርሒ ጥቅምቲ ይትግበር። እታ ቃጽጾ ብምሉኡ፡ ኣመጋግባ ናይቲ ክባቢ ኣብ ግምት ብምእታው ምስቲ ክባቢ ዝሰማማዕ ብሱል ኣእካል ትዘራእ። ኣብዚ ወቅቲ፡ ዝኖሩ ኣብ ዝድንገዩሉ

እዞን፡ ሓረጎቶቲ ፈልሲ ናይ ቃጽጾ ኣዘርእቲ ከም፡ ዕፋን፡ መሻላ፡ ብልቲግ ወዘተ. ዝኣመሰሉ ኣፍሊሶም ብምጽናሕ፡ ዝኖሩ ምስ መጻ ናብ ቃጽጾም የሰጋግሩዎም። በዚ መሰረት ኩሎም ሓረጎቶቲ ናይዚ ክባቢ፡ ኣብ 21 ሰነ ኣትሒዞም ቅነ-ዘርእ ክምደቡ ይግባእ። ኣብዚ እብራ፡ ንግግራት ልምዓት ኣሕምልቲ ኣብ ቃጽጾ ሰለ ዘይካየድ፡ ስድራቤታት ገጠር፡ ሓምሲ መርር ኣብ ጥቕሚ ከውዕላ፡ እንተ ክኣለን ድማ ኣኪቦን ናብ ዕዳጋ ንምውራድ ተብግሶ ክወሰዳ ኣገዳሲ እዩ።

ኣብ ምዕራባዊ ቀላታት (ዞባ ጋሽ-ባርካን ገለ ክፋል ዞባ ዓንሰባን)

ኣብ ምዕራባዊ ቀላታት ዝርከቡ ሓረጎቶቲ፡ ልክዕ ከምቲ ናይ ክባባ ተጠቒሱ ዘሎ ቀዳማይ እብራ ልምዓት የተግብሩ። ኣብ ወርሒ ግንቦት ክሳብ ሰነ ኣብ ዘሎ እዞን ግና ዝበዘሕ ክፋል ምዕራባዊ ቀላታት፡ ልዑል መጠን መቐት ዝረእዩሉ ሰለ ዝኹን፡ ንልምዓት ምቕኣ ዘይምኻኑ ይፍለጥ። በዚ መሰረት ኩሎም ሓረጎቶቲ ናይዚ ክባቢ ኣብ 01 ሓምሌ ኣትሒዞም ቅነ-ዘርእ ክምደቡ ይግባእ።

ግቡእ ምሕደራ ንግግራት ቃጽጾ

ኣገባብ ምድላው መሬት፡ እታ ክትዘራእ ዝተፈልየት ቃጽጾ፡ ከከም ኩነታት ኣቃውማኡ፡ ብግቡእ ክትምድመድ ወይ ድማ ብመደባዊ ዛላ ክትደላደል ይግባእ።

ዓይነትን ዓቕምን ድኻሚ፡ እታ ዝተፈልየት ናይ 1000 ት.ሜ ቃጽጾ፡ ብባህርያዊ ድኻሚ ወይ ኮምፖስት ክትድኻዕ ይግባእ። ዝቃጽጾ ብማእከላይ ገምጋም፡ 5 ኩንታል ባህርያዊ ድኻሚ ወይ ኮምፖስት የድልዩ። እዚ፡ ኣብ ፈለግ ብዘተሕ ክመሰል ዝኽእል’ኳ እንተኹን፡ ንሓደ መሬት ንሰለስተ

ዓመታት ክገልግል ዝኽእል ምኻኑ ምግንዛብ ኣገዳሲ እዩ። ናይ ዓላ ይኹን ጸህያይ ፈላሲ ድኻሚ እውን ብምኽሪ ክኣላታት ምጥቃም ኣዘዩ ኣገዳሲ እዩ።

ዓይነት ዘርእን ኣዘራርእን

ኣብዞ 1000 ት.ሜ እንጥቀመሉ ዓይነት ዘርእ፡ ዕላማኡ ብግቡእ ክወቅዕ እንተኹይኑ፡ ሓረጎቶቲ ብዘተኻእለ መጠን ምፍጽ ዘርእ ክጥቀሙ ይግባእ። ኣገባብ ኣዘራርእ ብዝምልከት ድማ ብፍላይ ስርዓይን ዕፋንን ብመስመር ይዘራእ፡ እዚ ዝሰብሰ ኣገባብ ርሕቀት ድማ ይህሉዎ።

- ኣብ ስርዓይ፡ ኣብ ሞንጎ ክልተ ነግሒ ብ30 ሰ.ሜ ርሕቀት ይዘራእ።

- ኣብ ዕፋን፡ ብመስመር ኩይኑ ኣብ ሞንጎ ክልተ ነግሒ ብ75 ሰ.ሜ ርሕቀት፡ ኣብ ሞንጎ ክልተ ተኽሊ ድማ ብ25 ሰ.ሜ ርሕቀት ይዘራእ። ካልኣት ዓይነት ዘራእቲ ድማ ብተመተር ሓረጎቶቲ ይዘርእ።

ዓቕን ዘርእ

ንኣብነት፡ ስርዓይ ን1000 ት.ሜ ኣብ 5-6 ኪሎ ግራም ምፍጽ ዘርእ የድሊ። ን800 ሰፍሓት ዘድሊ ዓቕን ድማ ብመንጽሩ ይትመን። ዕፋን ን1000 ት.ሜ ኣብ 2 - 2.5 ኪሎ ግራም ምፍጽ ዘርእ የድሊ። ን800 ት.ሜ ዘድሊ ዓቕን ድማ ብመንጽሩ ይትመን።

ክንክን ተኽሊ

እዚ ኣብ 1000 ት.ሜ ዝኮዩ ልምዓት፡ ኣብ ንእሽቶ ቃጽጾ ዝኮዩ ከም ምኻኑ መጠን፡ ክንክን ዘራእቲ (ምስታይ ማይ፡ ጸህያይ፡ ጉሰያ ወዘተ.) ብኢድ ወይ ብጉልበት ሰብ እዩ ዝኮዩ። እንተኹን፡ ብፍላይ እቶም ኣብ ደረጃ ዓዲ ወይ ምምሕዳር ክባቢ ዝምደቡ ክኣላታት ሕርሻ፡ ኣብዘን ቃጽጾታት ፍሉይ ኣተኩሮ ብምግባር፡ ጽዑቕ ክትትል ክገብሩ ይግባእ።

ቀንዲ ሕመራት ናይዚ ተብግሶ ሓረጎቶቲ ወይ ስድራቤታት ገጠር፡ ዝዚ ንእሽቶ ቃጽጾ ኣብ ክራማት ብዘኖሩ ኣብ ካልእ ወቅቲ ድማ ኣብ ዘሎም ምንጪ ባዕሎም ብጉልበት፡ መጽዓኛ ወይ ካልእ ሚላ ተጠቒሞ ማይ ብምስታይ ዘልምዕም ምኻኑ እዩ። ኣብቲ ወቅቲ ክራማት ዝጅመረሉ ውን እንተኹን፡ ምድንጓይ ወይ ዋሕዲ ዝኖሩ ክጋጥም ሰለ ዝኽእል፡ ኣብ ክባቢኡም ኣብ ዝርከብ ምንጪ ማይ ወይ ማይ ኣብ ዝወቕሱ እዞን እኹል ማይ ኣብ መትሓይታት ብምውህላል፡ ዝካ ናይ ሸሕ ትርብዲት ሜትሮ ቃጽጾ ደገፍ ማይ ክገብሩ ይግባእ።

እዚ ቀሪቡ ዘሎ ሓበሬታ፡ ንልምዓት ቀዳማይ እብራ ጥራይ ዝምልከት ኩይኑ፡ ነቶም ልምዓት ኣዘርእትን (ናይ ቅብኢን ጥረታትን) ኣሕምልትን ዘጠቓልሉ ካልኣይን ሳልሳይን እብረታት ልምዓት ንርቃሕ ብምልኣት ድማ ኣብ ወቅቲ ክንቕርቦም ምኻንና ንሕብር።

ውሑሰን መኣዛውን መግቢ ንኹሉ፣ ኣብ ኩሉ!

ኮርናዕ ተመሃሮ

ሱራፊል ተስፋ-ብሩኽ
surafaltesfabruk@gmail.com

ምህዞ፡ ናይ ዘወትር መጋዕዘቲ ደቂ ሰብ

3ይ ክፍል

ምህዞን ሓታቲ ኣለምሮን

ሓድሽ ፍልጠት ዝመጽእ ሕቶ ምስ ዝለዓል እዩ። ከሉ እቲ እንሰምዮ፡ እንመሃሮ፡ እንዕዘቡ፡ ዘደንቅናን ዝምስጠናን ብዓይኒ ሕቶ ምርኣዩ፡ ናብ ካልእ ፍልጠት፡ ምርምርን ምህዞን ዝወሰድ ዝደዳ ድርጅት ይፈጥር። ሓታቲ ምዃን ተጠርጣሪ ምዃን ዘይኩነ ምክንያታዊ ወይ ርትዓዊዎ ዝገብረኩ። ቀዳሞት ኣቦታትና ለባማት፡ ገለ ብስነ ፍልጠት ቅቡላት ዝኹኑ ልምድታት ኣጽኒሑምልናዮም። መግቢ እናበላዕና ክንሰገድ እንክለና ነቲ መግቢ ክንሸትቶ ይገባና። ኣብ መውሰድ ወን ክልተ መጻምድቲ ክሳብ ሻውዓይ ወለዶኦም ዘራኹብ ክህሉዎ ከም ዘይብሉ ይምዕዱና። ብስነ-ፍልጠት ቅቡላት ካብ ዝኹኑ ገለ ኣብታት እዮም። እንተኹን ካብ ባህልና ብዙሓት ኣሉታዊ ጽልዎ ዘሎዎም ብሂላት ኣለዉ። “ኣታ ቁልዓ! ከምዚ ኣይትግበር ነውራይ።” ዝተብሃልናሉ ኣጋጣሚታት ውሑድ ኣይኩንን። ከምኡ ኣብ ዝብሉና እዋን “ሰለምንታይ” ኢልና ክንሓትት፡ ውሸጡ ክንፈልጥ እናተገበእና ዝበዘሐ ግዜ ከም ምርምርሒ ተቐቢልናዮ ንኸይድ

ንኸውን። ኣብ ናይ ትምህርቲ ህይወትና እቶም ኣብ ክላሰ ዝተባህሉ ወይ ዝተመሃሩናዮም ቁልብና እንዕዘር ተመሃሮ ንበዘሐ ንኸውን። ገለ ክሰለፍ ወይ ክንጸምድ ዘጸግመና ትምህርቲ ከጋጥመና እንክሎ እንታይ ንገብር፤ ነታ ጉደሎ ፍልጠትና ወይ መረጃታና ናይ ምምላእ ህንጡይነት ይዓሰለናዶ፤ ገለና ከም ዘለዎ ኣጽኒዕና ክንሰግሮ ንፍትን ኢና። ብርግጽ። ገለና ከኣ “እዚ ከመይ ኢሉ ከምዚ ኩይኑ፤” “እዚ ኣብዘለኡ ትቐልል ኣገባብ ኣይትሰኣናን እዩ።”... እናበልና ብምሕታት ህንጡይነትና ነዕብዮ ኢና። ከም ውጽኢቲ ከኣ ካብ ቤት ንባብ፡ መምህራን፡ ኣሕዋትናን ዝኹኑ ይፈልጥዮ ዝበልናዮ ሓላፊ መገድን ሓቲትና ፍልጠትና ከነዕብዮ፡ ህንጡይነትና ከነዕግሶ

ንፍትን። እዚ ነቲ ዝተመሃርናዮ ኣብ ኣለምሮና ከም ዝነበርን ካልእ ዝዓብዩ ከሕሰብና ዝክእልን እኳ እንተኹን፡ ህንጡይነት ሓደ ካብ ድርጅት ምህዞ ብምዃን ወን ዝደዳ ናይ ምምሃዥ ምፍጣርን ዓቕምና የዕቢዩ።

ሰብ ካብ ሕቶ ኣየዕርፍን እዩ። ንዝመጽእና ሕቶታት ከነቃልሎን ከሕፍረናን የብሉን። ንእሽተይ ወይ ዓቢ ሕቶ ይኹን ሓሳብ ዝብሃል የለን። ከምቲ ቻይናውያን ዝመሰሉዎ፡ ሕቶ ሓቲቲ ዓሻ ከይመሰል ፈሪህ ዘሰቅዎ ንዘልዓም ብዓሻኡ ክነብር እንክሎ፡ እቲ ተቢዑ ዝሓትት ግን ንሓመሽተ ደቓይቕ ጥራይዮ ዓሻ ዝመሰል። ንሰሕበት መሬትን ካልኣት ኣገደሰቲ ስነ ፍልጠታዊ ምርምራትን ዘክደደ ኣይዘክ ኒውቶን፡ ኣብ ትሕቲ ገረብ ቱፋሕ ደቂሱ እንክሎ ካብቲ ገረብ

ፍረ ቱፋሕ ወዲቓ ምስ ሃራመቶ፡ “ዝኹን ከይተንከፋ ከመይ ኣበላ ትውድቕ” ዝብል ሕቶ ምስ መጽኢ ከም ዕሸነት ኣይወሰደን። ንሕቶኡ ክምልስ ተቓሊሱ። ኣጽኒዑን ተመራሚሩን። ንሓደ ዘይትፈልጦ ዝነበርካ ምፍላጥ ሸውሃት ፍልጠትካ ዝኸፍት ኩይኑ፡ ንሰሕበት መሬት ኒውቶን ምስ ዳህሰሶ ንብዙሓት መሃዘቲ ዝተዓጸዎም ኣፍደገዩ ከፊቲ። ኣብ 1800ታት ዝተማህዙ ኤለክትሪክሲቲ ወን እንተኹን፡ ብዙሓት ምህዞታት ክወልድ ክኢሉ።

ሎሚ ምህዞ ልዕሊ ካልእ እዋን ብኣዘዩ ዝተዓጸጸሉ ብዘሕንዓይነትን ይቕጽል ኣሎ። ዝኹን ሰብ ክምህዝ ዓቕሚ ክህሉዎ እንክሎ፡ ክርእዮን ክጥቀምሉን ዘሎ ተክእሎ ካብን ናብን ይፈላል እዩ። ምህዞ ምስ ጥሕዝኡ ዘየቋርጽ ፈልግ ከነመሰሰሎ ንክእል ኪንና፡ ሰብ ክሳብ ዘሎ ንዝገጥሙዎ ሕቶታት ዝመልሰሎ መገዲ ንምፍጣር ሓድሽ ሓሳብን መሳርሕን እናምሃዘ ክነብር እዩ። እቶም ኣብ መጀመርታ ዝነበሩ ናይ ጥንቲ ደቂ ሰብ ንመዓልታዊ ናብራኦም ዝጥቀሙዎ ዝነበሩ መሳርሕታት፤ ንመሕረዲ ጽንጽሕለ (ባሕሪ፡ ኣእምን) ተጠቐሞም፡ ንሃድን ብዝበልሐ ዕንጨይቲ፡ ንመውዓዩ መግባምን መጥቐፍ ኣካሎም ዘድልዮም ሓዊ ደማ ብኣዝሒትን ብፍሕፈሕን ፈጠሮም፡ ወዘተ ካብ ከባቢኦም እናተጠቐሙ ክምህዙዎም ክኢሎም። ብተወሳኺ፡

ንመግባም ዝኸውን ሕርሻዊ መገድታት፡ ኣገባብ ኣተኣላልዖ እንሳሳታት፡ ዓራቢያ፡ ዓታሩን ካልእን ክምህዙ ክኢሎም።

ንሕፍት ወን ብዓቕምና ኣብ ከባቢና ብቐረባ እንረኽቦ ጥረ ነገራት ብዙሕ ነገር ክንገብር ንክእል ኢና። ነቲ ልሙድ ገይርና እንወሰዶ ካልእ መልክዕ ከነትሕዘሎ ንክእል መገዲ ንሕሰብ። እቶም ኣብ ሰድራና፡ ገዛውትና፡ ቤት ትምህርትናን ካልእን እንርእዮም ጸገማት ብተባላሕነትና ክንፈትሖም ንሓሰብ እንተ ኪንና ናብ ምህዞ ንቐርብ ኣለና ማለት ዩ። እንተወሓደ ኣብ ገዛና ኣይታትና መንክሸክሽ፡ መንቀርቀር ወይ መጽሓር ሓዊ ክሰእና እንክለዎ፡ ቲኖ ቀዲድና ባዕልና ክንሰርሓልን ምሓሰብናዶ፤ “ኣብዛ ዓለም እንታይ ዘይተማህዙ፤ ንኣና ዝተርፈ የለን?” ንብል ኣይንሰኣንን ንኸውን። ምህዞ ብሕቶዮ ዝብገሎ መልሲ እቲ ሕቶ ከኣ ሓሳባት እዩ። ነቲ ሓሳባት ዘሳሲ ክፋት ኣእምሮን ናይ ምሕሳብ ልምድን ደማ ማዕረኡ የገድሱ። ነዚ ሓሳባት ንምግሃድ ደማ ጥረ ነገራት ክድልዩ ይክእሉ ይኹኑ። እንተኹን እቲ መልሲ ሕቶና ዝኹንና ሓድሽ ሓሳብ እንተለና ምህዞ ዘይውደኣሉ መገዲ የለን። ሕቶ እንተለና ምህዞ ኣሎ፤ ከሉ እዚ ኣብዛ ዓለምና ተበጺሖ ዘሎ ፍልጠት ካብ ሕቶ ዝተላዕለ እዩ።

ትዕግስቲ በረኸት ኣብ

ሰነ ኣትዩ፡ ንፊተና ትዳለዉዶ ኣለኹም፡

ብዙሓት ተመሃሮ ንፊተና ኣብ ዝዳለዉሉን ኣብ ግዜ ፊተናን ክቱር ምጭናቕ (ምሽጋር) የርእዩ። ምጭናቕ ዝተፈላለዩ ኣሉታዊ ሳዕቤናት ይኸትልዮ።

- ንፊተና ንክትዳሎ (ከተጽንዕ) ተበግሶ ምጉዳል፤
- ምጉዳል ርእሰ ተኣማንነት፤
- ኣብ ግዜ ፊተና ምርሃጽ፡ ቃንዛ ርእሰ፡ ናይ ምስትንፋሰ ጸገም፡ ወዘተ፤
- ኣብ ግዜ ፊተና ዝወሃብ መምርሒታት ክትርድኡ ዘይምክኣል፤
- ቅድሚ ፊተና ዘጽናዕኩዮ (ኣዚኻ እትፈልጦ)፡ ኣብ ግዜ ፊተና ክትዝክር ዘይምክኣል፤
- ፊተና ምስ ተወደኣ ግን፡ ኣብ ግዜ ፊተና ክትዝክር ዘይከኣልካ ሓሳባት ክትዝክር ምክኣል።

ኣብ ግዜ ፊተና ወይ ንፊተና ክትዳሎ እንክለኻ ዝህሉ ምጭናቕ ንኸትጉድል እምበኣር እዚ ዘሰብ ነጥብታት ኣገዘቲ ይህሉዎም እዩ።

1. ቅድሚ ፊተና ነቲ ዝተወሃበካ መግለጽን ጽሑፍን ብግቡእ ፍለጦ። እዚ ኣብ ግዜ ፊተና ጥራይ ምጽናዕ ዘይኩን፡ ብመምህር ዝወሃበካ መግለጺታትን ጽሑፍን መዓልታዊ ብምንባብ ክትግበር ይከኣል። ነቲ ዓውደ ትምህርቲ ኣዚኻ እንተ ፈለጥኩዮ (እንተ መሊኸኩዮ) ርእሰ ተኣማንነት ስለ እተጥራ፡ ንኣብ ግዜ ፊተና (ድሮ ፊተና) ዝህሉ ምጭናቕ ኣዘዩ የጉድሎ።

2. ንፊተና ክትዳሎ እንክለኻ፡ እውታዊ ዝኹኑ ሓሳባት ጥራይ ሕሰብ። ነቲ ፊተና ብዓወት ከም እትሰግሮ (ጽቡቕ ከም እትሰርሕ) ደኣ'ምበር፡ “ከይተርፍ ጥራይ” ዝብል ፍርሕን ጭንክትን ዘለዓዕሉ ኣሉታዊ ሓሳባት ኣወግድ።

3. ናብ ፊተና ቅድሚ ምእታውካ እኹል ዕረፍትን መግብን ከም ዝወሰድካ ኣረጋግጽ። ኣብ ድሮ ፊተና ምሉእ ለይቲ ምጽናዕ ድኻም ስለ ዘሰብ፡ ድሮ ፊተና እኹል ዕረፍቲ ውሰድ።

ከምኡ ወን ቅድሚ ናብ ፊተና ምእታውካ እትበልጥ መግቢ ከሉ ግዜ ትበልጥ (ዘልመድኩዮ) ይኹን። ድቃስ ከምጽኣልካ ዝክእል መግብታት ኣይትመገብ፤ ከምኡ ወን ኣዚኻ ኣይተኸብድ።

4. ኣብ ግዜ ፊተና፡ “ነዚ ፊተና ብዓወት ክሰግሮ” ዝብል እውታዊ ሓሳባት ጥራይ ሕሰብ።

5. ብርትዕ ዝበለ ሕቶ ምስ ዘጋጥመካ ኣይትጨነቕ፤ ህድእ ኣልካ ነቲ ሕቶ ምልክት ብምግባር ናብ ካልእ እትፈልጦ ሕቶ ሰገር። ነቲ እትፈልጦ ሕቶታት ሰሪሕካ ምስ ወዳእኩ፡ ነቲ ዝገድፍኩዮ ተመሊስካ ፊተና።

6. ካልኣት ቅድሚኻ እንተ ወዲኦም ኣይትጨነቕ፤ ኣብ ፊተና መን ቀልጠፉ ወደእ ስለ ዘዩምዘን፡ ህድእ ኣልካ ዝተወሃበካ ግዜ ተጠቐመሎ። ፊተና ሰሪሕካ ምስ ወዳእካ ግዜ እንተለካ ድገጥ።

7. እቲ ናይ ፊተና ወረቐት

ንመምህርካ ምስ ኣረከብኩዮ፡ ብዛዕባ እቲ ፊተና ምስ መምህርትኻ ኪንካ ኣይትካታዕ። ነቲ ፊተና ፈጸምካ ረሰዓዮ፤ ምክንያታቲ እቲ ፊተና ተኣሪሙ ምስ ተመለሰካ ኣየናይ ቅኑዕ፡ ኣየናይከ ጌጋ መሊሰካ ሸው ክትርእዮ ስለ ዝኹንኩ። ብተወሳኺ ካብ ፊተና ውጽኢ ምስ በልካ ብተመህሮ ዝግበር ክትዓት ነቲ ዝሰዕብ ፊተና ብኣሉታ ይጸሉ እዩ። ስለዚ ድሕሪ ሓደ ፊተና ኣተኮሮና ናብቲ ዝሰዕብ ፊተና ይኹን።

8. እቲ ፊተና ተኣሪሙ ምስ ተመለሰኩ፡ ኣየናይ ብጌጋ መሊሰኩ ህድእ ኣልካ ርእዮ። ብኸመይ ዝበለጸ ውጽኢት ከተምጽእ ምክኣልካ ነይርካ ወን ሕሰብ። ካብ ጌጋኻ ተመሃር። ምናልባት ኣብ ሓደ ፊተና ሕግቕ ውጽኢት እንተ ኣምጸኣኩ፡ እቲ ፊተና መውዳእታ ህይወት ስለ ዘይኩን ኣይትጨነቕ፤ መደብ ብምውጻእ ንመጻኢ ንዝበለጸ ውጽኢት ጸገር።

ብተወሳኺ ኣብ ሓደ ፊተና

ጽቡቕ ውጽኢት ንኸተምጽእ፡

- መምርሒታት ህድእ ኣልካ ብምንባብ ብግቡእ ተረድኣዮ፤
- ዘይተረድኣካ መምርሒ ንመምህርካ ሕተት፤
- እቲ ፊተና ብሓፈሻ ከመይ ከም ዝመሰል ነቲ ወረቐት ብምግንጻል ርእዮ። ኣብ ሓደ ሕቶ ክንደይ ግዜ ከም ዘድልዩካ ደማ ወስን፤
- ኣብዮም ዝለዓለ ነጥቢ ዝሕዙ ሕቶታት ዝበዘሐ ግዜ ሰልዕ፤
- ነቲ ሕቶታት ከሉ ምስ ሰራሕኩዮ፡ ተመሊስካ ብቐንዕ ከም ዝመለሰኩ ኣረጋግጽ።

ነዚ ኣብ ሳዕሊ ዝተጻሕፈ መግለጺታት ብምክታል፡ ቅድሚ ፊተና፡ ኣብ ግዜ ፊተናን ድሕሪኡን ንዝርእዩ ናይ ምጭናቕ (ምርባሽ) ስምዒታት ኣዚኻ ከተጉድሎን ጽቡቕ ውጽኢት ከተምጽእን ይሕግዘካ እዩ።

መም. ሰተላ መሓረና

ጥቕሲ
እ ስሙን ዘ

“ኣብ ዓለም ዝተገብረ ዓቢይቲ ነገራትን ዓቢይቲ ሓሳባትን፡ መንቀለኦም መስሓቕ ወይ ቀሊልዮ።”

- Albert Camus

ንትምህርቲ፡ ምህዞ፡ ርኽበትን ሓፈዳዊ ህዳውትን ዝኸገኡ ጥቕሲ

ግልጽ ገጽ

ናጽነት ደስበለ - ሓበን ገብረአምላክ - ሳምራዊት መለስ

Bisha Mining Share Company
P.O. Box 4276
Asmara
Eritrea
Tel: (+291) 1124941
Fax: (+291) 1124941
www.bishamining.com

VACANCY ANNOUNCEMENT

Bisha Mining Share Company is inviting applicants for the following positions

1. Position: Primary Excavator (PE) Mechanic

Department: Mining
Section: HME-Maintenance
Number required: One (01)

Primary Purpose

- Responsible for mechanical activities to maintain and repair HME Primary Excavators (PE).

Essential Function

- Ensure the upkeep of the PE fleet to maximize operational reliability and availability

TASK DESCRIPTION EXPANDED TO CORE PERFORMANCE AREAS

Planning

- Follows the daily and weekly schedules
- Ensure all planned Backlog work is completed in timely manner

Implementation of the Plan

- Comply to set priority for each day and focus on completing relevant tasks in professional manner.
- Maintain consistent good housekeeping practices.
- Focus on solutions to improve KPI,s of HME Primary excavator fleet in an efficient and effective way to minimise downtime.
- Conduct regular inspections to proactively identify potential issues before they result in breakdowns.
- Optimize downtime by employing the best techniques for repairing breakdowns.
- Ensure strict adherence to safety protocols in the workplace, including leading Field Level Risk Assessments (FLRAs) and using appropriate Personal Protective Equipment (PPE). Promptly report any safety incidents or concerns.
- Comply with mine's cardinal rules and other safety, environmental or other rules and standards as directed. Identify and report workplace hazards.
- Perform preventive maintenance through routine inspections, fluid checks, and component replacements to prevent breakdowns and prolong equipment lifespan.
- Troubleshoot complex mechanical, hydraulic, and electrical problems, utilizing advanced problem-solving skills and technical expertise to identify root causes and implement effective solutions.
- Replace defective components using hoists, cranes, hand tools, and power tools.
- Determines changes in dimensional requirements of parts by using rulers; callipers; micrometres; and other measuring instruments.
- Understands and is familiar with basic hydraulic systems.
- Attends technical and other training as required by supervisor.

Reporting

- Compile daily progress reports as requested (completing Job Cards).
- Identify and Report any Hazard in the workplace.
- Promptly report any safety concerns.

Training

- Engage proactively in training initiatives and actively share knowledge with fellow national team.
- Offer consistent mentorship and guidance to fellow members of the national team.
- Collaborate with colleagues to troubleshoot complex issues and brainstorm effective solutions.

Unique requirements/other information

- Candidate must be physically medically fit.

Qualifications:	Knowledge and Experience
Must have formal training as HD Mechanic and record of Primary Excavator experience. Must be a holder of his country vehicle license Proven troubleshooting abilities and experience working with diagnostic tools will be advantageous. Formal CAT Excavator training will be advantageous. (CAT6018, CAT6020, CAT6030, CAT6040).	A minimum of 5 - 10 years of experience in Heavy Mobile Equipment maintenance within a mining environment, with at least 5 years specifically in this role AS Primary Excavator Mechanic. Proficiency in technical mechanical, hydraulic, and electrical skills. Experience working with the following: Cat 6018, Cat 6030, Cat 6040 Excavators Acceptable knowledge of mining site safety and work execution.
Technical Skills	Behavioral Skills
Computer Literacy (MS Office – Intermediate) Attention to detail & Analytical skill Mechanical, Hydraulic & Electrical experience Problem solving / Fault finding skills Cat SIS / Cat ET Hydraulic pressure testing and adjusting.	Communication (English) Assertiveness Prioritizing skills & multi-skilling Ability to work towards strict deadlines High level of accuracy Self-motivation Team player.

General Information and other requirements:

- Place of Work:** Bisha.
- Salary:** As per Company salary scale.
- Type of Contract:** Indefinite

Additional requirements for Nationals:

- Having fulfilled his/her National Service obligation and provided evidence of release paper from the Ministry of Defense.
- Present clearance paper from current/last employer.
- Testimonial documents to be attached (CV, work experience credentials, a copy of your National Identity Card etc.).
- Only shortlisted applicants will be considered as potential candidates for an interview.
- Application documents will not be returned to sender.
- All applications should be sent through the post office.
- Deadline for application: 10 days from the day of publication in the Newspaper.

Address: Please mail your applications to:-
Bisha Mining Share Company,
P. O. Box 4276 Asmara, Eritrea

Note to Eritrean applicants:

- Please send a copy of your application to:
- Aliens Employment permits Affairs,
P. O. Box 7940
Asmara, Eritrea.
 - Mineral Resources Management
P. O. Box 272 Asmara, Eritrea

ኣብ ኮሎን ደቀምሓረ ብሮም ሰናይት መምህሮ ወልደሃይማኖት ለቱምርሒት መሬት 006039 ኣብ ሎታ 45 : “ኢ” ዝተመርካለዩ ናይ ጠሳ መሬተይ ቀንዲ ቅዳሕ ስነ-ምግባር ምርካብ መሬት (ሊዝ) ስለ ዝጠይኡ፡ ብዕዳ ሓዘዮ ወይ ረኽቡዮ ዝበል እንተሉ፡ ለቱምር ተላፎን 07885673 ክትከተቡኩ፡ እንተዘይከይኩ ግን መተኪታ ክትከትት ምዃንይ እናልባ፡፡

ወ/ሮ ሰናይት መምህሮ ወልደሃይማኖት

ያቆብ መርሃዊ (ጃክ)

ፍቅር ዝሓዘለ መቐጸዕቲ

ንልቦና

ወዲ ሸውዓተ ዓመት ከለኹ፡

ባባ፡ ኣብ እዋን ጸወታ ይጽውዓ፡ ጽንሕ ኢሉ ካብ መንጎ ዕላል ይድሃዩ፡ ካብ ጥዑም ዕላል 'ንዓ ኣጽንዕ ይብለኒ'...። እኔ፡ ድማ በዚ ናይ ባባ መኸለፍቲ ጽቡቕ ይሰመዓኒ ኣይነበረን።

ሓደ ሰንበት፡ ምስ ደቂ ዝውተይ ኩዕሶ እናተጸወትኩ ከለኹ፡ ባባ ኣብ ኣፍ ደገ ናይ ዝገና ኮይኑ፡ "ኣሮን ወደይ ንዓ ክትልኣኹኒ" ብምባል ዓው ኢሉ ተዳህዩ።

ኣነ ከኣ፡ "ክላ እንታይ ዓይነት ባባዩ ዘለኹ፡ ክጸወት ከለኹ፡ ከዕልል ከለኹ፡ እናጸውዕ እምበር ተኸኸ ኣብሉኒ" እናበልኩ ናብ ባባ ገጸይ ሰጉምኩ። ኣብ

ቅድሚኡ ምስ በጻሕኩ ድማ ብኸፍሪ መንፈስ ቁምኩ።

ባባ፡ "እዚ ገንዘብ እንኳ እሞ፡ እናገዥኻ ካብ እንዳ መሓመድ ድኳን ባኮ ላማ ኣምጽኣለይ።" ብምባል ፍሸኽታ ኣሰንዩ ተዛረበኒ።

ኣነ ከኣ፡ ከይተዛረበኩ፡ ብጸጋማይ ኢደይ ነታ ገንዘብ ተቐቢለ ብግስ በልኩ።

"ሰምዕስኩ! ክንደይ ግዜየ ብጸጋማይ ኢደኻ ከይትቐበል ክብለኻ" ብምባል ብየማናይ ኢዱ ኣብ ዳሕረታይ ርእሶይ ኩርኩሙኒ።

ማህረምቲ ባባ ስለ ዝበርቱዓኒ ንእለቲ ካብ ኣዲንተይ ንብዓት ክፈሰስ ጀመረ። እናነባዕኩ ድማ ናብ ድኳን እንዳ ኣቦይ መሓመድ በጻሕኩ። ላማ ዝኢኣ ከኣ ብውሽጢ ብዘተሓሳዕ እናሰላሰልኩ ናብ ቤትና ተመለስኩ። ነብሰይ ኣረጋጊኣ ናብ ውሽጢ ዝላ ድሕሪ ምእታው፡ ነታ ባኮ ላማ ንኣቦይ ብየማናይ ኢደይ ኣቐበልኩም።

"የቐንዳለይ እዚ ወደይ ሕጂ ኪድ ተጸወት" ባባ፡ ነታ ላማ ምስ ተቐብለኒ መስትያት እናልዓለ ተዛረበኒ።

"ሕራይ ባባ፡ ግን ሓንቲ ነገርዶ ክሓተኻ" ክሳይ ቍልዕጽልጽ እናበልኩ

ተዛረብኩም። "ጽቡቕ ሕራይ! ደስ ዝበለካ ሕተተኒ። ኣነ ከኣ ተገዲስ ክምልሰልካ እየ" ባባ፡ ገጹ ኣብ መስትያት እናጠመተ ተዛረበኒ።

"ኩሉ ግዜ ካብ መንጎ ጸወታ ትጽውዓኒ። ኩሉ ግዜ ድማ ትቐጽዓኒ። ሰለምንታይ ኢኻ ከምኡ ትገብር?" ኢሉ ሓተትኩም።

ባባ፡ "ኣዝዩ ስለ ዝፈትወካ እየ ከምኡ ዝገብር ኣሮን ወደይ። ተወሳኺ ከኣ ጽባሕ ሰብ ክትኮነለይ" ብዘተኮነሉ ስለ ስለ ክትኮነለይ።

"ባባ፡ ናይ ብሓቂ ትፈትወኒ ኢኻ" ነቲ ጉፍጉፋ ዝነበረ ጭሕሙ እናረኣኹ ሓተትኩም።

"ልዕሊ መጠን እምበር እዚ ወደይ" ባባ ናባይ ገጹ ቍሊሕ በለ።

"እሞ ናይ ብሓቂ ትፈትወኒ እንተኾነኻ፡ ከም ድላየይ ክኸውን ናጻ ሕደገኒ" ኣብ ውሽጢ ዝነበረኩ ሓሳብ ተዛረብኩም።

"ከም ድላይካ!" ባባ ገጹ ካብ መስትያት ኣልዩ ናባይ ገጹ ጠመተ። ጽንሕ ኢሉ ከኣ፡ "ከመይ ማለትካ ኢኻ" ባባ ሕቶ ኣሰዓበ።

"ካብ መንጎ ጸወታ፡ ካብ መንጎ ዕላል ኣይትጸውዓኒ። ክብድል ከለኹ ድማ ኣይትቐጽዓኒ። በቃ ከም ድላየይ ክኸውን ናጻ ሕደገኒ። ናጻ ኮይነ ሕጉስ ክኸውን ሕደገኒ" ባባ ንክብረብ ናጽነት ስለ ዝሃበኒ ከም ድላየይ ተዛረበኩ።

"ሕራይ እዚ ወደይ እዚ ትብሉ ዘለኻ የሓገሱኻ እየ" ባባ፡ ገጹ ኣሲፍ ሓተተኒ።

"እው" ብሓገሱ መለሰኩሉ።

"ምስ ዓበኻ ግና ከይትወቐሰኒ" ባባ ቀው ኢሉ ጠመተኒ።

"ፈጸመ ኣይወቐሰኻን እየ" ቀልጠፈ መለሰኩሉ።

"ድሕሪ ሕጂ ከም ድላየይ ኩን። ስለዚ፡ ካብ ሕጂ ኣትሒዝኻ ኪድ ከም ደስ ዝበለካ ተጸወት። ኣብ ደስ ዝበለካ ግዜ ድማ ናብ ዝላ እየ" ባባ ናጻ ገደፈኒ።

ብድሕሪ እዛ መዓልቲ እዚኣ ከም ድላየይ ኮንኩ። ዝእዝዝ ዘይብለይ ከም ድላየይ እጸወት፡ ከም ድልየተይ ኣዕልል...። ምሉእ መዓልቲ ኣብ ዝውትና ከም ብተይ ክዕንድር እውዕል። ብኸምዚ ከኣ ዓበርተ ስለሰተ ዓመታት ሓለፈ።

ይቐጽል..

ኣብ እዋን መርመራ ዘገልግሉ ምኽርታት

ፍቲዋት ተመሃሮ፡ ዝመጽእ ስቡይ ወይ ስለሰ መርመራ ናይ ካልኣይ ሰሚሰተር እትጀምሩሉ መዓልቲ እዩ። ስለ ዝኾነ እትመጽእ ሰሙን ናይ መርመራ ሰሙን እዩ። እቲም ብመደብ ዝተገብሩም ተመሃሮ መርመራ ኮም ዘይከበዩኩም ርዳኣ እዩ። እቲም ብመደብ ዘይተገብሩም ግን ክትሸጉ ትኽእሉ ኢኹም። ናይ 40 መርመራ ብሓደ ግዜ እትወሰድዎ ዝገቡ ፈተና እዩ። እዚ ስለ ዝኾነ ድማ ዓቢ ጥንቃቄ ይሓትት። እምበኣር ንሎሚ ኣብ ናይ መርመራ ሰሙን ክትገብርዎ ዘለኩም ነዋቢታት ኣዳቢና ኣለና ሰናይ ንዝበ!

= መርመራ ኣብ እትገብሩሉ ሰሙን መጽናዕቲ ኣጻፊናት ክትቀርቡ ዝበለጸ እዩ። ብዘተት ንፋዓት ተመሃሮ ኣብ ናይ መርመራ ሰሙን ኣየጽገዑን እዩም። ማለት ኣቐዳሞ መጽናዕቲ ስለ ዝውድኡ ኣብ ናይ መርመራ ሰሙን ተዛዥም ንብርታዕ ዝበሉ ነዋቢታት ኣደህቦ ይገቡ። ስለዚ፡ መጽናዕቲ ኣጻፊናት ኣብ ሰሙን ክገቡ ዝተሸ እዩ። ኣብ ሰሙን ሸብደብድ ኣይትበሉ። ትምህርቲ ከይተቐረበ መዓልታዊ ምጽናዕ ዝበለጸ እዩ። ኣብ ግዜ መርመራ ፈጸምኩም ኣይትፍርሁ። ርእሰ ተሓምማንነትኩም ኣዛይዱ። ብሰንኪ ፍርሂ ብዘተት ተመሃሮ ቀለልቲ ሕቶታት ይጋዩ እዩም። ስለ ዝኾነ መስተወዓልቲ ኮኑ።

= መርመራ ኣብ እትገብሩሉ መዓልቲ ኣንገሊኩም ተንሰኡ። ገጽኩም ተሓዲብኩም ተዛኒኩም ቍረሱ። ሰዓት ከይኣኸለ ከሎ ከኣ ቀልጠናኩም ኣብ ቤት ትምህርትኩም ብጽሑ።

= ናብ ቤት ትምህርቲ ቅድሚ ምኽድኩም ርሳይ መደምሰኹ በር፡ መጽራቤ መሰመር፡ መሕሰቢ ወረቐት፡ ካልእ መምህራን ዝበሉኹም ሒዝኩም ኮም ዘለኹም ኣረጋግጹ። ዝኢ ምስ ኣረጋገጽኩም ናብ ቤት ትምህርትኩም ኪዱ። ንፋዓት ተመሃሮ ቅደር ናውቲ ትምህርቲ ይማልኡ እዩም። ስለዚ፡ ናውቲ ትምህርትኩም ብግብኣ ሒዝኩም ናብ ቤት ትምህርቲ ትኹዱ ምህላውኩም ኣረጋግጹ።

= መርመራ ቅድሚ ምጀማርኩም እቲ ዝተቐረቡም ናይ መርመራ ወረቐት ክልተ ገጽ፡ ስለሰተ ገጽ ወይ ኣርባተ ገጽ ኮምዘለዎ ኣረጋግጹ። መምህር ንዘህበኩም ሓብሬታ ጽን ኣልኩም ስምዑ። ዝመገብ መኣሪምታ መልሲ ናይ ምኽን ዓቢ ተኸኣሎ ስለ ዘሎዎ ዝመገብ መኣሪምታ ኣቐልቡሉ።

= መርመራ ቅድሚ ምጀማርኩም ስምኩም፡ ክፍልኹም፡ ቍጽርኹም ብግብኣ ጽሑፍ፡ እትጽሕፍዎ ጽሑፍ ተገብብን ገጹን ክኸውን ኣለዎ።

= ናይ ነፍሲ ወሰኖ ዝመገብ ዓይነት ሕቶ ሓብሬታ ብግብኣ ኣንዘበዎ። ብሰንኪ ሓብሬታ ብግብኣ ዘይምንገብ ብዘተኮ ነዋቢ ክትሰኩሉ ስለ እትኽእሉ ተጠንቂቑኩም ደገምኩም ኣንብቡም። ሓብሬታ ብግብኣ ተረድኡ።

= ዝይተረጎሙ ሕቶ ንመምህር ሕቶ። ኣብ ናይ መርመራ ወረቐት ጌ ክህሉ

ስለ ዝኸኣል ከይተረጎሙ ኣይትሰርሑ። ከይተሰኩፍኩም ድማ ንመምህር ሕቶ።

= ኣብ ግዜ መርመራ ዝበርቱኩም ሕቶ ንጠርቑ። ንዝጠርቡ ሕቶ ከይመለሱም ከይትገድፍዎ ምልክት ግቡሉ። ኣብ መወጻኡ ተመላሲኩም ሰርቲዎ። ኣብ ዘይተረድኡኩም ወይ ዝበርቱኩም ሕቶ ግዜኹም ኣይተጥፍኡ። ክትምልሱም ብዘይከኣልኩም ሕቶ ከይትረገቡ ህድኣ በሉ። ምግጋይ ሓጥያት ኣይተሃንጹ። ተመላሲኩም ኮም ዝሰራሕኩም ድማ ኣረጋግጹ።

= ክትቐድሑን ክትቐድሑን ፈጸምኩም ከይትሓሰቡ። እዚ ድማ ኣብ ግዜ ፈተና ክርብኹም ስለ ዝኸኣል ካብ ሰብ ክትቐድሑ ኣይትፈትኑ። ኣቐድሑን ንዝበለኩም ድማ ጸማም እዘኒ ሂቡም ብዘባ ካልኣት ከይተገደሱም መርመራኹም ሰርሑ።

= ናይ መርመራ ወረቐትኩም ብጽሬት ሓዘ። ድምሳሳ ኣይተብዘኩም። ድምሳሳ እንተብዘኩ ክትቐድሑ ዝደማሰኩም ስለ ዘምሰሉ ድምሳሳ ከይተብዘኩ ተጠንቀቑ።

= ምስ ወዳእኩም ደገምኩም መርመራኹም ፈትኹ። ዘጠራጥሩኩም ግዜ ሂቡም ድገም። ኣብ መወጻኡ ዝቐረበ እትብልዎ መልሲ መልሶም። ዝኾነ ሕቶ ከይመለሱም ኣይትውጽኡ።

= ብዘባ ዝጠርቡ መርመራ ፍጹም ኣይትሕቱ። ብዘባ ዝጠርቡ መርመራ ምልታት ገለ ዝተፈጸሙ ጌታት ምስ ዝህልዉኩም እቲም ጌታት ቀለልቲ ኮይኖም ምስ ዝምዕኹም ተሰፋ ክቐርጹኹም ስለ ዝኸኣሉ መርመራ ክህዕ እትውድኡ ብዘባ ዝጠርቡ መርመራ ፈጸምኩም ኣይትሕሰቡ። ብዘባ ዘይጠርቡ መርመራ ጥራይ ወጥኑ። ዝተሓረ ስለ ዘይምሰሰ ብዘባ ሕሊፍ ፈጸምኩም ኣይትሕሰቡ።

ኣብ መወጻኡ ክኾን ዝተሰኩም ነዋቢታት ኣብ ግምት ክትእትዉ ተሰፋ እናገበርኩም ሰናይ መርመራ ይግበረልኩም። ንኹልኹንኩም ተመሃሮ ድማ ዓወት ንምን!

መልሲ ዝተመሳቐለ ቃላት ሰርሑ

ካ	ሚ	ራ		ካ	ራ	ት	
ዝ		ሕ	ማ	ም		ኳ	ና
ና	ሕ	ሲ		ቦ	ም	ብ	
	ዛ			ሳ			ቡ
ካ	ል	ሳ		ካ	ር	ቦ	ን
ራ		ን	ህ	ቢ		ር	
መ	ሰ	ጣ		ነ	ሓ	ሳ	ዊ
ሳ	ም					ዊ	ን

ግርማዬ ወልደግዮርጊስ (መንከረኛ)

ጊደን መወዳእታን ክፋል

አብ ዝሓሰሰ ክፋል ናይዚ ጸሓፊኡ፡፡ አብ ጋንታ ሓንቲ ጋምባላ ምስ ተዳደላት፡፡ ልኡል ካብ መራሕ ጋንታኦም ጭቁን ሰሪፎ ኮፊ ኣመና ህርፋን ናይ ጋምባላ ዝሰሪ ወዲ ቅለት ኣሰላሰተ መዳእታት ጥራይ ክወደዮን ከምዝሎ ወዲ ቅለት ደማ ብሓንሳእ እናተሰሪሰረ ከምዝመሰሰኹ ሕማቕ ኣሎ ጸገብቶ ኣሎ ኮኤ ኮን ጋንታ ዝክከሓሰን ኣመና ኣረግቶት ጋምባላ ኣብ ውሕሳብ ቦታ ከምዝቐመጠን ኣገቢብኹ ነይርና፡፡ መቐዳሌታኡ ይሓሳይ

“መዳእታትን ከልብን ከይደዎሹዮም ይመጽኡ” ከምዝሃል፡፡ ሳልሳይ ኮኤ፡፡ ወዲ ቅለት፡፡ ኮን ጋምባላ ከይመልሱ ከም ተኻሪፍ ዝዘ ካብ ልኡል ብምሕብኡ ውሳኔ ኣፍሪኤ፡፡ ድሕሪዚ ልኡል ንብረቲ ከመይ ገይሩ ከምዝመልሰ ሓደ ማላ ሓገጸ።

ወዲ ቅለት ብወተሃደራዊ ብቐዳሕ፡፡ ፍላጎት እዩ ዝበረ። ብኣንጻሩ ኮኤ ሓደ ካብቶም ድቃስ ዝፈትወ ኣላባት ናይታ ጋንታ ብምግብ ሓደ ጭርቃን ናይታ ጋንታ እዩ ዝበረ። ከም መራሕ መሰርዕ መጠኑ ተራኡ ኮይኑ ናይ ለይቲ ሞርድያታት ገምቅይያር ሰዓት ኣብ ዝሕሰሰ፡፡ ሞርድያ “ዘይገበር ደምጺ እሰምዕ ኣለኹ” ክብል ነቐንቐ ምስ ዝሞር፡፡ ብወገኑ፡፡ “ኣብ ቦታ ናይ ማዕኸ ክሰብ ዝበድሓ ተጸባዥ ምስ ተጸዓዓ መገሰ. ማዕኸ ደርብሎን ድሕሪኡ ባዕልና ኣለና” ብምባል እዩ ናብ ድቃሱ ዝምለስ ነይሩ። ወዲ ቅለት ኣብ ተመን በደሒ ግን ኣይክኣሉን ነበረ። “ተመን መጺኡ” እንተተሃለ፡፡ ነፊሩ ናብ ጸድፊውን ክከልል ዝክኣል እዩ ነይሩ። ብይቲ ዝዚ መዘገብ፡፡ ጭፍ ሕላ ማይ ኣመልቅኦም ኣብ እግሩ የልገቡሉ፡፡ “ወዲ ቅለት” ኣሉ ብድድ ይብል - ካብ ድቃሱ፡፡ ብይቲ ደማ ከምዚ ዘይገብሩ ናብ ዝሰመሉ ጉዳዮም ይኣትዉ - ምግዳ ብዝበሰዩ።

ልኡል ከውታ ለይቲ መሰርዕ ኣብ ልምም ድቃስ እንክላ ብሰላሕታ መጺኡ፡፡ ከምታ ምዝያዊ መራሕ ሓይሎም ጭቁን ዝበረ። ኮን ጋምባላ ካብ እግሩ ፊቲካ ወሰደላ። ወዲ ቅለት ግህፃ ካብ ድፋዕ ክወጽኡ ብድድ ምስ በሌ ክብሱ ግንብንብ በሎ፡፡ ካም ሞርድያ ዝሓደሩ፡፡ ጸላኢ መጺኡ ብዓልቲ ቃል ኪዳኑ ከም ዝወሰደሉ ብዝመሰሰላ ነድራ “ንኣኹም ኣሚንና እንዲና ደቂብና ዝሓደርና! ሰቢ ተሓተትቲ ኢኹም! በዚ ስልጣንኩም” ክብል ከም ዝሕንጸን ከልብን ስግን ከም ዝቐረቦ ብዓል ቅለን ኣገርዑ። ኣቶም ከካታቲ ዝፈልጡን ዘስተሃሉን ብይቲ ናብ ዘደሉ ባሕሪ ከይዓርግ “ልኡል እዩ ወሲዱልካ ዝኸውን ደኣን ባዕልና ዝበርና ገይርና ከምጽኣ ኣና” ክብሉ ልቡ ኣረጋግኡሉ።

ኣብ ግዜ ቁርሳ፡፡ ልኡል ግድን ኮይኑ እተን ጋምባላ መሰሰውን ክቐርስ ምስ መጽኡ ነታ ተጋደላቲ ህዝባዊ ግንባር “ንረዳዳኡ” ዝብሉ ጉዳያት ናይ ምፍታሕ ኣገዛብ ተኸትሉ። ንወዲ ቅለት “ምናይ” ኣሉ ናብ ሓደ ከውላ ቦታ ወሰደ።

“ሰምዕ ብዳይ ልኡል፡፡ ኣብ ውሕሰ እዞን ሰላሰተ መዳእታት፡፡ ክዞን ሓይሰቲ ጋምባላ ምስ ዝበርኩ ባዕባይ ምስ ጋምባላ

ፍቕሪ ጋምባላ ከይወድኦ ዝተሰውኦ ‘ወዲ ቅለት’

ለቢቶ ከም ዝተወሰኹ ብሓቕ መሰሰቶ ፍሕፍሕ ኣለ። ከምእትፈልጦ ብሰንኪ ጋምባላ ብጋንታይ ዝተቐዳዕኩም እዚ ኣይይ ምስክርዮ፡፡ ትፈልጥ ደማ ኢኹ! ክዞን ጋምባላ ምስ ዝበርኩ፡፡ እቲ ናይ ትማል ጭርቃን ተራሩ ከሎም ብይት ክዳን መርጋዊ ከም ዝተኸደኹ “ኣዋይ ከደብቐልካ ቀዳሚኻ ይግበር” እናበሉኹም ዘመገብኩ ዘለዉ” ምስ በሌ፡፡ ልኡል እታ ጭርቃን ትረኣዮ ስለዝበረጸ፡፡ “ኮምኡ ክብሉኻ እንክለዉ ሳላ ብይይ ልኡልኹ ዘይትብሉም፡፡ ኣደና ክትሰብረና” ኣሉ ዕጉብ ኣሉ ተዛረዩ።

ወዲ ቅለት “እዚ ቀለል! ወዲ ግህፃቲ ወዲ ለዮግት ሰውራዊ ብዳይ Revolutionary. . . .” ኣሉ ወደሳ ክቐጽል ምስ በሌ ልኡል ግብሩም ዝቐደሉ ሰሓቕ ከም መድፍዕ ደፊኡ ተተካብኦ ክሰብ ብይት ዝሰምዑ ምን ዝኸወን ሰሓቕ፡፡ ነገር ዝፈትዎ ብይቲ ወዲ ቅለት ኣተሓሳሰቡም ደማ ደንገጸን ራህርህ።

ካብ እግሩ ፍትሕ ፍትሕ ኣበሉ ደማ “ብቐደሙ ደይ ንኣኻይ ተማዊቲ ነገር ጭርቃን ገድላ ኮይኑ ምር - ሓል ይግበረልኩ ድሕሪ ሕጅ ምቐቐ የለን ወዲ ቅለት ግርኪይ” ክብል ልቡ ኣረሰረን ሓቕፍ ሰዓም፡፡ ወዲ ቅለት እውን ተፈልዶቶ ዝበረጸ ብዓልቲ ቤቲ ኣምጺኡ ከም ዘረገገ ሓቕፍ ደጋጊሙ ሰዓም፡፡ ልኡል ልቡ ተንኪፋዎ ባህርያት ደቂ ሰብ ገራም ብዳይ ንብዓት ኮረር ኣበሉ።

ኣብ ፊልማ መዳእታት ነሓሰ 1985፡፡ ጸላኢ ኮፊ ሓዘም ዝበረ ደፍዓት ሃንደበት ሓዲጎም ኣንጎሓቡ፡፡ ከካታት ጸላኢ ዝተገዛዙ ሓለፍቲ ናይቲ ግንባር ንትሕቲኡም ዘለዉ ሓለፍቲ ቅድሚኡም ዘሉ ቦታታት እናፈተኹ ክሰሙ ኣዘዙም፡፡ ነገራት ቅልጠፍ ብምግብ “ያ ሰጠኹ ተገብሰ ተገብሰ” ዝብሉ ሓዘ ሓዘ ኮሎ ንቐድሚት ሰጎሙ መድፍዳጅ ኣርጊጂ ልኡል ኣብ በርኽ

ብምግብ፡፡ እቲ ሓገራታ ቀዳሙ ምስ በደሒ ንብደቲ ሓብሩ፡፡ ብኣረዳድኣኡ “ኮን ቅድሚት ዘለዎ እንዳ ሞርድያ ንምቐዳዕ” መሰሰዎ፡፡ ኣርጊጂ ገዳፍ ካሳኸን ናይ ብዳይ ሓዘ ተሃንፊፊ።

ቅድሚኡም፡፡ ብፊንጂ ዝተረገገ እዩ ነይሩ። እዚ ግማም ሰወር ኣይዘረኹ፡፡ ክንዲ ዝኸነ ልኡል ንቐድሚት ክህንፈፍ ዝተገዛዘ ግዝያዊ መራሕ ሓይላ ጭቁን ንወዲቅለት ብዓውታ ጸዋዕ፡፡ “ልኡል ናብ ሓደጋ ከይኣቲ ተከሳኽ ሞላ ኣብራኹ ተምሰሞ” ክብል ሓልዮትን ሕርቃንን ዝተሓወሰ ትእዛዝ ሃዩ።

ወዲ ቅለት ኣብ ክንዲ ብረት ካብቲ ኣካሕት ደንገላ ኣልዓሉ ናብ ልኡል ብኸህሪ ንቐልቀል ኣተምሰዩ። እታ እምዒ ምስትልቲ ልኡል ወቐን ከም ዝደምን ግዝኢ ኣመት ቅለት ከም ዝቐርን ዝበረ፡፡ እንተኸነ ልኡል ግዝኢ እምባር ንክሳሉ ግምት ከይዛበ ሕጂውን ናብቲ ድፋዕ ተሃንፊፊ። እንተኸነ ከም ፊልሲ ቀላሚሳኪ ዝተረገገ ፊንጂ ረዳዮም ሰገዞ በሌ፡፡ ብድሕሪዚ ሳልሕ ወዲ ሰዕብ ቅድም ኣብ ሃንደሳ ነይሩ ናብ ተሞጋኢ ሰራዊት ዝተቐየረ ኣብሎም ኮፊ ከምራ ኮንቲ ብውሕልነት ኣውጽኦ፡፡ መራሕ ሓይላ “ጭቁን” ካብ ድሕሪት ናብቲ ቦታ ምስ መጽኢ ንልኡል “እንካ እዚ ወተሃደራዊ ክኸፋን ሰዓተይን ኣሰኻ ምርሓፍ፡፡ ኣነ ከኣ ብኣኻ ክምራሕ” ክብል ሰዓትን ክኸፋን ክቐብሉ ተደናደዩ፡፡ ልኡል ጉድሰቲ ተረፊኡም ሰኸኽ በለ፡፡ ጉዕብ ቀጸለ። እንተኸነ ውዑይ ጠባይ፡፡ ንእሳት፡፡ ሃገራውያንን ጸልኢ መዘኸትን ተደማሚርም ንልኡል ኣረሳቡም ምር ኣየከሓሉም። ከም ወዮ ዝተፈርሐይ ልኡል ኣብቲ ዝቐደሉ ጉዕብ ፊንጂ ረገዱ ብኸበድ ተሃሰዩ።

ወዲ ቅለት፡፡ ብመውቃቲ ልኡል ኣገዞ ሓዘ፡፡ ንምትብብዑ ዝኣክል ኮኤ ቦታ ካብ ካልኣት ሕልፊ ከምዝቐየር ንምግባጽ ብቐብሮት ዝደውዎ ኣጽዋው “ወዲ ተኸላይ ግርኪይ! ኣሕ ረኸሰኹኻ እምባር” ዝብል ቃል ኣጠላ- ኣሰናት ድሕሪ ምስርቃም ቀጸለ። “ኮፍ ስሕኻ እንተተፈልኻ ብቐዳምን ስለኻ ጋምባላ ንኣዋሩ ክክርኻ፡፡ ካልኣይ ደማ ንሕፍውን ካብ መሰዋእቲ ተራፍና ምናልባት እንተተወገእና፡፡ ኣብ ደጅን ኣይክንጋዮን ኢና፡፡ ሰብ ኣለና ማለትዮ” ኣሉም ንሱውን እንታይ

ደጸቡ ስለ ዘይፈለጥ ንናይ ቅድሚት ስምም ተጸዩ።

ወዲ ቅለት ካብ ልኡል ፍንትት ምስ በሌ እታ እምዒ ደርብዮ የማኸይቲ እግሩ ዘድመዮ ዘበረገ “ፋል ዶ ደኣ ገይረሉ እዚ ግርኪይ” ብምባል ምስ ክብሱ ተቐየቐዩ፡፡ ጭቁንውን ብወገኑ “ኣንታ ኣብኹ ዝኢ ኢኻ ተሃዊኸኻ” ክብል ምራቲ ገለጹሉ ንቐድሚት ተግዘረ።

ልኡል ማህረምቲ ከበድ ብምግብ፡፡ ካብ ሕክምና ናብ ሕክምና ብምሰገጋር ናብቲ ቀንዲ ናይ ህዝባዊ ግንባር ደጅን ዝኸነ ሕክምና ግንባርብ በደሒ፡፡ ብዘተከብረ ጸዕቕ ክኸነ ደማ ብተቐሩብ ክመሓየሽን ቅለት ካብ ጸዕዓ ናብ ቀይሕ ገዱ ክቐየርን ጀመረ። ሓደ እዞን ኣባል ጋንታ ደብኻ ዝበረ “ሃይላቲ” ተሃለ፡፡ ዝደቐዎ ተጋዳላይ ተወጊኡ ናብቲ ሕክምና መጽኢ፡፡ ሃይላቲ ኣብ እግሩ ጋምባላ ገይሩ ኣይፈልጥን ሞራይ ዘይኮነ ካብቶም ብዘኸ ዘይግደሰውን እዩ ነይሩ። ልኡል ንወደባቲ ጋምባላ ናይ ወዲ ቅለት ገይሩ ኣብቲ ሕክምና የማኸ ደጋም ክንቀሳቐሱ ተግዘዩ፡፡ ኣዘዩ ሰንገረ። “ወዲ ቅለት ጋምባላ ንሰብ ክህብ ይተረፍ ክሕጹብ እንክሎውን ወዮ ደኣ ከይተሰላሸም ስለዝሰገዱ እምባር ምስ ክብሱ ክተጸገሩ ኣይጸልእንዮ ነይሩ። ስቢ እዚ ሰብኪ ብኸመይ ደኣ ዝ ጋምባላ ገይሩ” ዝብል ሕዮ ድቃስ ከልኤ።

ብዘለዎት ወዲ ቅለት ዘይቀሰሰ ልኡል ሓደ መዳእቲ ጸዋዕ፡፡ “ሰምዕ ሃይላቲ እዞን ጋምባላ ሓቀይ ናይ ወዲ ቅለት እንደዮን” ክብል ተተየ።

ሃይላቲ “ኣቕኻ ናቲዮን ነይረን” ልኡል ኮፊ ዘረቡ ከም ሓላው ማዕጸ ቁልብ ኣበሉ “ነይረን እትብላይ ደኣ ንሱ ወዲ ቅለት” ክብል፡፡ ልኡል ልኡል ከምቲ ኣደ ደሃይ ውሉዓ ንምሕታት እትህገጠሉ መልሱ ክህምዕ ተሃንጠዩ። ኣብ ገድላ “ተሃይላ” ምባል ኣገዞ ቀለል ወይ ንዘር ብምግብ፡፡ ሃይላቲ ኣይተማትኦን፡፡ “ወዲ ቅለት ግርኪይ ደኣ ተኸሪፍ - ተሃይላ እንደዮ” በሎ ከም ዘላ፡፡

ልኡል መሰዋእቲ ናይ ወዲ ቅለት ክውሕሮን ይተረፍ ክሰምዎውን ስለዘይምሎ “ኮምዚ ዘይሰምዕ “ኣንታይ ኢኻ ዝበልኹ” በሎ ብኸርቃን ገዱ ናብ እጅኹ ቀይሩ።

ሃይላቲ ነገራቲ ግር ስለዝበሉ “ኣንታይ ምድጋም ኣድሊይሉ ቦቃ እታ ዝበልኩኻ እዩ - ተሃይላ” ክብል መሰሰሉ።

ልኡል፡፡ ዝበሮ ሓይላ ኣኸኸሱ

ፍርቂ ካብ ኣኣቲ ካብ መዳቐሉ ኣቐንዕ ኣበሉ፡፡ ንወደባቲ ብኣዱ ግትግቲ “ሰምዕ! እዞን ጋምባላ ንወዲ ቅለት ንመዘርታ ክኸና ካብ እግሪይ ፊቲካ ዝተቐደሙ እዮን ስቢ ሕጂ ንወዲ ቅለት መዘርታ ክኸና፡፡ ብይይ ዕይይ ምጻይ ፊቲካን ትህቢ!” ክብል ገዱ ናብ ገዱ ክብሪ ቀየር።

ሃይላቲ፡፡ ሰርኩቶምን ፍቕርምን ዝፈልጥ ብምግብ፡፡ ጋምባላ ንዳሊውን ዝምልኡ ስቢይዳብር ፊቲካ ካብ እግሩ ኣውጽኦን፡፡ እቲ ልኡል ዝበሮ ምሰግዳድ ስቢይዳብር ከኣ ዘይዕገቡ፡፡ ንምግባጽ ኮን ጋምባላ ገዳፋሉ ብድድ ኣሉ ተግዘረ። ልኡል ኮን ጋምባላ ሓቕፍ ትሕቲ ካርታ ምስ ተጠቐሰሉ “ንኣ ተመሳሕቲ ተደረር” ኣልካ ጸዋዕካ ዘቐብሩ ስዑም ተቐየር። ኣቐላሉ ደማ ዝትኣእ መግቢ ስለዝገደሉ ናብቲ ዝበሮ ተመሳሕቲ ክጸዕዱ ጀመሩ ምቐምራር ኣብዩ። ኣቶም ድረረራትን ካርታትን ከካታቲ ባህ ስለ ዘይባሎም ሓገራታ ክኣክቡ ጀመሩ ከምሉ ዝገበሮ ምኽንያት ደማ በደሒዎ። ኣብ መወዳእታ ከካታቲ ዝተገባርም ላዕሊዎት ሓይም ደክተር ተኸሰትን ደክተር ወልዱን ከበረርቡም መጽኢዎ።

ኣብ ሰውራ ብዘጋጥሙ ካብ ሓድሕድ ዝበለጹ ፍጻሜታት ገሚኸን ቃዘኸን ከምዘይወጹ ኣረጋጊጦም ምእንተእምን ምእንቲ ውድብን ክብል መግቢ ምሕላም ኣቋርጹ ክበልዕ ለመኹም፡፡ ልኡል ብወገኑ “ኣቐኹም ኣለኹም፡፡ መሰዋእቲ ብይት ንኣይ ናይ ፊልማ ኣይተሃን፡፡ ብዘኸ ዝረኣኹ እዩ፡፡ የግዳስ ወዲ ቅለት ምስ ጋምባላ ዝበሮ ፍቕሪ ቁርብ ክሰተማቐር ምስውኡ እዩ እምባላ ተሰምዖ፡፡ ሕጂ ደማ ምኽርኹም ተቐብሎ ኣለኹ” በሎም።

እንተ እታ ንልቡ ዝገዘኣት፡፡ ኣብ ልዕሊ ወዲ ቅለት ዝበሮ ብዳይ ፍቕርን ክበርን ንምግባጽ ብኣይራ ዝተቐበለ ጋምባላ ግን ካሳብ ሎሚ ን41 ዓመታት፡፡ ንሰላ ዝኸሪ ዝፈትዎ ሰውኢ ብይቲ ምስ ልኡል ኣላ፡፡ ክሰብ ንሱ ዘሎ ደማ ብኣዳን ምስኡ ክትገባር እዩ።

Table with 2 columns: Time (ሰዓት) and Program Name (መደብ). Includes programs like 'የገራዊ መዘመር', 'ሃሎ ቁልዑ', 'ጋኖራማ', etc.

መዘገብ

ሃብተሚካኤል ዕቅድ ስራ

“አድናቆት ግዴታ ልክ ነው አካላችን መተካታ የሌለው” ደንብ ገጽ 10 ላይ አድናቆት ወይ ሆኖ አብ ልሳይ ካልነሱ ዘላቂ እውቀት አጠገብ ምንጭ እዩ። ሓይ ሰብ ብጥልነት ምስ ዝድናቅ ስምዒት ሓገሽን ኣኽብርታዮ ዝህምዖ። ብተተት ሰብ ብውሓት ናይ ቁጥር ዓርኪ መዘ ወይ ቤተሰብ ክድቐዩ እንክሰው። ካሰቢ ግላ። ብዘርእዎ ስራኡ ወይ ታሪኽ ካብ መላ ግላም አድናቆት ደርገቡ እዮም። አድናቆት ኣብ ምግብ ምድና ዘለዎ ሞቕሚ ግላ እዩ። ኣብ ዝተፈለየ ሞያን ብሕጋዊ ህይወትን ደቁሰብ ደማ መላሪታዊ ደሊት እዩ። እንታይ ነው እንዘርእ እንታይ ነው እንዘምዕ ብዘርእ ካብ ካልነሱ ሰብ አድናቆት ገጸብ ኣሎ። ንሓይ ሰብ አድናቆት ክትገልጹ እንክሰኙ ካብቲ ሰብ ሓላፊ ግዜ ርእዮኹን ኣብ እውቀቱ ገደኒ ስለ እተተካር ሰብዓዊ መልታዊ

ኣረጋጎምን ድቕደርካ እዩ። ብጥልእ መዓይ ንደቂ ሰብ ክትውደግሎ ወይ ክትደግግሎ እንክሰኙ ግላራ ብምዃር ነው እተገዛዙዮ እዩ ዝተሰር። ካብኡ ግላ። ኣብርኪም ንኸርኩ

አድናቆት

ኣብ እተካየደ ቃል ምዘገብ ዘጋገም ናሉይ ጎዕድልን ብልጫታን መጸምድታን ስለ እትገዛዙ ኣብ ኣሉታዊ ስነ ምድናኻ ሞሪይ ብምጎባር ካብ መጸምድታኻ እትረገቦ ሓላፊታን ብልጫታን ዘገብኻ ግላራ ኣብ ሓይገ ክደተውደቅ ምዃንታቅ ክደሊኡ። ግላራታዊ ስነ ምድናኻ ብሰማይ ተደሕንን ትኣልን ክትፈልጉ ኣሎኩ ኣብ ጸም ምድናኻም ሞሪኡ ዘተካሩ ተጻመድቲ ስር ኣለዎም። ምዃንታቱ ነው ልምዱ ብኣሉታዊ ስለ ዝድግሩ። ስብ። ዋላ ኣብቲ ድልዳል ምድና ዝህል እቢ ጸም ብሰገል ደጋግምዮ። ስብሰባን ደማ ሰብ ተቐዳጸም ኣብ ኣሉታዊ ስነ ምድናኻም ሞሪይ እዮም ዘተካሩ። ዝኾነ ግር ምስ ኣጋጠመ ደማ ምድናኻም ንኸመሓይኹ ደጸዕዮ። እቢ ግን ግቡይ እተተሰብዮ። ነቲ ጸቡቅ ነው ዘይትርጎን ዘይተለልን እዩ

ዝተሰር። ኣብ ጸም ሞሪኡ ተተካር እንተደሊ ኩይግዮ ብዘብ ምድናኻን መጸምድታኻን ዘላብ ትጸብት ትከትቶ ዝኾነው። ስብ። ግላራታዊ ብልጫታ ምድናኻን መጸምድታኻን ንኸተዘገብኻ ወጥን ሓጸጸ። ኣብ ምግብ ወጥናትን ደማ ዝርእዮን ኣሉታዊ ስነ ምድናኻ ንኸሉ እውቀቱ ገደኒታት ነው ዘይሰገልሎ ኣሚግኻን ኣመዘገብኻን ስራቲ። ንብልጫታ ምድናኻ እጽጎ። ኣብኡ ደማ እተተካር። ንመጸምድታኻ ክትመርጸጹ ከሰኻ ዘይራብኡ ስለ ዝኾነ ኣይተገብን ቀሪቡዮ። ናብኡ ዝሰተብ ግር እጽጎ! ኣብ ርእሲ ሓልፎት ምክብርን ምድናታን ኣምባብድ። ንግላይት መጸምድታኻ ምስ እተደናቅ ደማ ዘይተዘገብኹ ርቡካ ካብኡ ክትርከብ ኣኻኻኹ። አድናቆት ምስ ዝውሕድ ዓይነት ምድና ብቐጸለኻዮ ዝቐየር።

ናይ ንግሥ ሰላምታ

ክሳ። ወገኹ መልቲ ሓዳስ መልቲ እዩ። ብክላይ ኮኣ ናይ ንግሥ ልሳይ ዝኾነ ግዜ ደብ ዝሰኸ ግዜ እዩ። ደሓንዶ ሓዳርካኹ፤ ከላኻና እዘውትር ኣብላላዮ። ግላራታዊና። ግላራታዊና። ንመላሪታትና ክትገብሩም ኣብ ልሳይታዊ ምክንያትና ክትገብሩ ሰብ ንግሥ ንግሥ ዝድጋም ሰምታዮ። ክሳ። ወገኹ መልቲና ግምገማኣ ንሓይሕድና እንዘዋወጥ መግለጺ ጸቡቅ ፋል እዩ። ብቲ ካልእ ስነ ኮኣ ነቲ ኣብ መገኛ ዝህጸን ሰቅታ ግምገማኣ እንዘተመላ ኣብላላ ደማዮ። ምናልባትውን ግላ ሰብ ነው ልምዱ ዝተሓሰቡ መግለጺ ክኸውን ይኸክልዮ። ንብተተት ግኽ መግለጺ ትከትሎና። ደሓንዶ ሓዳርካኹ፤

ዝበል ስብ ኣብ ብተከክ ኣጋጥሚ ናሉይ ማህበራት (ተዘር) ዘይክሕድረልና ይኸክል እዩ። ካልእ ደጎሪና እንተ ውሓዶ ሓንቲ መልቲ ኣብ ህይወትና ግኡ ብክሉይ ገለ ማህበራት ክከሓድልና ግድን እዩ። ሓይ ንግሥዮ - ኣዘዩ ቀሪር ንዘሆዩ ህይዮ። ሓይ ሓረሪታይ ኣብ ሰራ ጸግዶ ሰር ናብ መሪብ ክተርከብ ምስ ወግሎ ኣምሳይ ምስ ብዩት ገዱ ክምላእ እንክሉ ብርክቲ ግዜ ስለ ዝመቐሎ ውሕጅ ናብ መሪብ ክትሕልፍም ኣይከላከሉኹ። ሰብይ ምስ ብዩት ብዩርን ኣሳካይታን ክገረግዮ ሓይራ። ውሕጅ ክትገብሩ ስለ ዘይከላከሉ። ክኸብ ዝመከክ ኣብቲ ብርክቲም ሓይራም። ንግሥ ኣብ ሰታት 630 ኣብሉ ይኸውን ዝ ኣብ ዝክትውሉ

ዝክትም ስድራቤቲን ተፈልዮ ድቃስ ዘይሰሉ እዩ ሓይራ። ኣብ መግለታዊ ህይወትና ግን ኣመሰገንቲ ኣና ክክውን ዘለና። ብክሰኹታ ተሰገዮ ደሓንዶ ሓይራካኹ፤ ካብ ዝበል ሓይገ ተጠሉ ክምቀል ዝኸክል ፍቕራዊ ምድና ብተከክ እዩ። ስብ። ደሓንዶ ሓይራኹ፤ እትበል ሓይገ ንብተከክ ሰብ ተራ ሰምታ ወይ ደማ ምልክት ትከትሎና። እቢ ኣብላላዊ ግኡ ንብተተት መጠላ ናይ ጸቡቅ ፍቕራዊ ዛንታ ነው ዝኾነ ዘይከሓድ ሓይራ። ሰምታ ክምይ ሓይራካኹ፤ ዝበል ኣብ እንዘዋወጡ ግዜ ካልእ ደጎሪና ንሓይራ ግዜ ዋላ እንተ ኹኡ ካብ ዘይተደለዩ ሓይራት የውጽእና እዩ። ዓይራ ዓይራ እቲ ሰምታ ምድናኻን ዘሉ ሰብ ናሰኽ ምልክን “ሰይዶ ንግሥ ወይ ሰይዶ መልቲ” ምልክን ካብቲ ዘሰገረና ዘከርቐናን ወይ ተሰገዮ ዘዩርጸና ወጸእና ናብቲ ሰምታ ምድናኻን ዘሉ ሰብ ንኸተተካር የገድድና እዩ። እቢ ደማ ሓይራን ናፍታን ዝህብ ዘርብ እዩ። ብኣጸገርኪ ገለ ሰብ እውን ሰምታ ደዩ ከራ ክትርድኡ ብይተኸክል እህ ዝይይቲ ሰምታ ትከትሉ መልቲም ግብራ መልሲ ይህቡኻ ጸንታይ እዩ ከሓይራና ጸንታይዮ ኣብቲ ብምል ኮኡ ኣብ ዘይተደለዩ ስብታት ትኣቲ።

ዝበረ ግዜ “ክምይ ሓይራካኹም ኣዮ ዘርእ” ዝበል ሰምታ ካልነት ኣብ ዝ ዝከደሩ ምስ መጠወላ። “ኣይራሪናን” ክበል እዩ መላሰሎም። እታ ዘርብ ሃንደባት ነቲ ዝከደርም ኮኣታት ምንጭ ዝተመቐመላ ክኸውን ትኸክል እዩ። እቲ ምንታይሲ። ነታ ለይቲ ብክሉይዮ ኣሰተገደሩም - ምስ ኣብሰሩ ካብታ ዝክትዋ መሪብኹን

ተስፋ ምስክር

ግርክ ማእን ኣብታ ህግ ዘርእህ መጽሓፍ ኣሰቢ ግዜ። ብተተት ካብ ዝኾነ እዋን ግላ። ሃብን ውሕሰትን እኳ እንተኣለዎም ብዘለዎ ናይ ተሰገዮ ምቕራጽ ቅልውላው ነው ዝኸክል እዩ ዝበልጸ። ደቂሰቤ መጸእና ካብ ለማ ክከላከሎ እናበልና ብተሰገዮ ንዘተሰ ህይወት ክምዕ። ብሓረፊ ተሰገዮ ዘለዎ እተተሰበ ምናን ኣብ ህይወት ውህ እዩ። ተሰገዮ ካብ ጸቡቅ ስምዒት ግላ እዩ። ሰምታት ክከደክ ነው ዝኸክል ናብቲ ዝድለ መጸእ ግምብክ ብተተት ውጽኢታውያን መገደታት ክከገጹ ነው ዝኸክል... ዘጠቓልል ኣብ ተግባር ዝተመርከብ ሓይራ እዩ። ትሰገዮት ሰብ ዲና ግላራና ንፊትኹ።

ዝሞቲ ሰማዕና - ኣብ ዓራት ምድቃስ ዘፍርብና እንተ ኹይ።

- ጸግሕ ንሓም ግኸውን ኣና ብምል - ለማ ዘላና ሞና ዘይከሰማቐር እንተ ኹይ።
- ጸጋታና ርእሰና ንጸግባና ሞሪይ ንጽብርብ ኣሉታዊ ስነ ምድና ናይ ፍጻመታት ዝደዳ ምዕጠናን ኣኣምርናን እንተ ኹይ።
- ብዘብ ዝኸክል ንሓይራ ዝኸክል ኣርከን ዝኸክል ንጸግባን እንተ ኹይ።
- ናሰኽታ ምዘውታር ነው ኣውራ ቁጸርና። መግለታትና ተጻዊግና ካልልና እንተ ኹይ።
- ካሰና ንምሕደሻ ግዜ ኣላን ካልነት ሰብ ንምንታዮ ግን ዘይተኣደን ግዜ እንተደሊ ሃልዮና።
- ሰም ኣኣምርና ብዘጠቓምን ዘይጠቓምን ብኸለሉ ዝርገብ እንተ ደሊ ኮይ... ነውዚ ኣቐዳሙ ዝተገልጸ እንተ ኮይ። ብተኣይ ተሰገዮ ዘይበልና ሰብ ኣና ሞ ህይወትና ብተሰገዮ ዝተመልከት ክኸውን ሰገምቲ ምውሳድ ከድልዮና እዩ። ምዃንታቱ ተሰገዮ እንተ ኹይ። ሰንጻና - ንኸሉ ክከደክ ስለ ዝኸክል።

ቂምታ

ገለ እዋን ክትገር ዘርም ስምዒት ደውሪኦ። ኣብ እዋን ክሰወገኹ ካልነት መመላላ ተቐጥም። ብተወገኹ። ኣብ ገለ ሰብ ተሕድር ጸልኢ ኣሉ። ካብ ምሕር ጸልኢ ተጠብካ ደማ ስማቕ ገራት ትተሰቡ። እቲ ጸልኢ ወይ ቂምታ ከላኻትክ እንተፈጸደኻ ደማ ተወገኹ ነዳ ኣኻ ትውሰኹ። ነው ሳብኡ ኮኣ የግኸመቲ። ካብ ስምዒት ሰቐለልካ ክትናገን ክትርከቅን ተመራጺኦ። ቂምታ ሞቕሚ ዝህል የሰሉን። ጸልኢ ልክ ነው ውሕጅ ኣብ ቅድሚኡ ንዘክክ ሰብ ግርን ዘሁ ኣሉታዊ ስምዒት እዩ። ካብ ጸልኢ ሓራ ስምዒት ክህልወካ ካብ ዝዘዩ ሃብታት። ሰብ እቲ ዝተሰገዮ እዩ። ሓይ

ግር ኣብ ኣኣምርኻ ዝደዳ ተግድሖ እንተኹን ናይ ክውንካ ተኸክሎ ዝሰገልዮ። ጸልኢ ገርኦ። ጸልኢ ንታትቲ ዝኸክለካ ሰገምዮ። ዕድሓት ነው ዘምልጡኻ ደዘር ንዘኸርኩኻ ዓርኪ መዘ ወይ ቤተሰብ ብኣሉታ ዝህል እዩ። ሓይል ጸልኢ ጸይርካ ብምላእ ልብኻ ተፍቅራሉ መገዳ የለን። ጸቡቅ ናይቲ

ትጻልኦ ሃሰብ ቤ። ኣብ ክሰወገኹ ስማቕ ጸቡቅ ኣሉ። እንተኹን ጸልኢ ነቲ ዘሉ ጸቡቅ ዘይርእዮ ይኸክልዮ። ተሰገዮ ብምቕራጽኡ ብከርቃኻ ወይ ብጸልኢኻ ማርካ ጸቡቅ ናይቲ ግር ወይ ሰብ ምርኣይ ክትሰገን ትኸክል ኣኻ። እንተኹን ኣብቲ ትጻልኦ ገለ ጸቡቅ ግር ምህወ ኣይተጠራጠር። ሃሰ ጸቡቅ ኣለኻ ኣብኡ ምድሃቤ። እቢ ኮኣ ነቲ ኹሉ መሃርክ ነዳ ካብ ምውሳኽ ዘኸክብን ብጸቡቅን እውቀቱ ስነ ምርኣይ እዩ። ስብ። ግላራታዊ ብክይ ካልእ እዋን ጸልኢት ክኸውን ኣይተፍቀደሉ። ህይወት ጽብቕትን ክበርካን እዩ። ኣብ ግላም ደማ ውሳን እዋን እዩ ዘለና።

ሞቕሪታት መዘነዩ

- “ብምቕራክ ሪጸምካ ኣይተኸርን ኣኻ ትም ብምልክ ግን ከሉ ግዜ ኣኻ ትኸርን” - **ግራ ዳን ገለ**
- “ኣብ ግላም ዘሉ ከሉ ኣብ ደሊት እዩ ዝምርከብ” - **ዘጸግን ዳኒኤል**
- “ዝበ ደቂ ሰብ ብንቐልን ተሰገዮን እዩ ዝገለጸ” - **ኣላገንደር ዳግስ**
- “ክበሪ መጽሓፍ ካብኡ ብክትረገቦ ሓይራታ እዩ ዝሆነ” - **ደግገሪ**
- “ዕውታት ሰብ ካልነት ዝልዮም ደሊት እዩ ምርኣይ ናልጠት ወይ ሓይራ ኣይከላከን” - **ገረኻ ለማርዲ**
- “ብደህታት እዮም ንደውት ዘመቐሩ እዮም። ግላም ምርኣይ ደማ ንደውት ትርጉም ይህቡ” - **ደግ ግራ**
- “ኸክል ሰብ ኣብ ሓይራ ሰብ ኣብ ዝተሰበዎ ብተከክ ኣይግደሰን” - **ኣላገንደር**
- “ትምህርቲ ነው ሓይ ዘይተወደኡ ህጸ እዩ። ቀጸሊ ምርገን ምውሳኽ የድልዮ” - **ኣዲስ ሞርት**

